

8^E JAARGANG N^O. 47 — 8 FEBRUARI 1929

LOSSE NUMMERS 15 CENT

OPLAGE BOVEN 100.000 EXEMPLAREN

DIE STAD

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD
VERSCHIJNT DES VRIJDAGS

AMSTERDAM

REDACTIE EN ADMINISTRATIE
KEIZERSGR. 234 TEL. 43304

*De beroemde Ufa-ster, die met Dita
Paolo en Willy Fritsch de hoofdrol ver-
vult in de film, Hongaarsche Rhapsodie*

LIL DAGOVER

*welke vanaf heden draait in het
Rembrandt-theater te Amsterdam
(zie ook ons artikel op pagina 944).*

Vastenavondvreugde in vroeger Eeuwen

Hoe de Vastenavond in den tegenwoordigen tijd doorgebracht wordt en hoe op of omstreeks dat tijdstip bij voorkeur gemaskerde danspartijen worden georganiseerd, mogen wij als voldoende bekend veronderstellen, doch op welke wijze onze over- en bet-overgrootouders gewoon waren aan hun Vasten- of wel Vastelavondvreugde uiting te geven, is wellicht van minder algemeene bekendheid, waarom wij er hier het een en ander van vertellen willen.

Reeds in de 14e eeuw waren kluchtige optochten en vertooningen van den Vastenavond onafscheidelijk en zoodra de Rederijkerskamers werden opgericht, werkten deze daaraan ijverig mede. In verschillende plaatsen werden de vorengenoemde kamers zelfs door de stedelijke overheid uitgenoodigd 'n vertooning te komen geven op Vastenavond en de onkosten werden uit de stadskas betaald. Die Vastenavonds-kluchten werden dan doorgaans vertoond op een marktplein, waar een stelling getimmerd was, welke het tooneel moest voorstellen. Waar geen Rederijkerskamers bestonden, speelden anderen, maar gespeeld werd er. Nu eens huurde het stadsbestuur 'n reizende troep „gesellen van den spele” dan weer liet zij de stadswerklieden spelen; elders traden de broeders van het een of ander gilde als vertooners van de kluchten op, of wel ontpopte de een of andere stadsschoolmeester zich als tooneelspeler en voerde met zijne scholieren een Vastenavonds- of Vastelavonds- spel op.

Zoo was het in de 14e eeuw en het gebruik werd gehandhaafd tot in de 16e eeuw en later. In tal van stadsrekeningen kan men nog historische bewijzen vinden van de wijze, waarop in die dagen de overheid 't opvoeren van Vastenavonds-kluchten steunde en aanmoedigde. Zoo speelden in 1396 op Vastenavond te Arnhem „de gesellen” een kluchtspel op de markt en werden er voor door het stadsbestuur betaald. In 1522 speelde in dezelfde stad en te zelfder gelegenheid „de prenter met zijnen gesellen een spel van Henric de Wilde”. In 1497 huurde de regering van Axel „de wapenreyspelers van Zuytdorpe” om op Vastenavond te komen spelen en van jaar tot jaar, tot in de tweede helft der 16e eeuw, kwamen er „de wapenreysers” (d.i. wapendansers) uit alle omliggende plaatsen „speelen en dansen over 't sweet”; terwijl daarentegen in 1534 de St. Janslieden en in 1546 „de aerbeyders der stede” 't spel „van den heere Luttel in de hand” (d.i. de heer van Schralenstein) vertoonden.

Te Delft speelden in 1571 „Mr. Gillis, de Walsche (d.i. de Franche) schoolmeester ende Mr. Henrick Junius in de Vastelavont eenighe spelen”. Zij werden er voor van stadswege beloond, elk met „zes stedecanne wijns”. Nog vorstelijker belooning viel den Franschen meester Philips van Hall, te Amsterdam ten deel, die in 1533 aldaar „mit zijn scholieren ende discipelen een spel in 't Walsch” opvoerde en beloond werd met „zes ponden, zes schellingen en zes grooten.”

Voor de dorpelingen maakten de Rederijkers „boerevastelavonds- spelen”, waarin zij de boeren zich lieten vroolijk maken ten koste der stedelingen.

„Wisten de borghers dicwils wat sy eten, Sy souden opstaen, al waren sy wel gheseten” heette het in een der kluchten, waaraan dan werd toegevoegd:

„Men moet se met haer eyghen nat beghieten: Want wij van de borghers altemets schandeghenieten.”

Maar in zeker opzicht waren de boeren hier toch wat al te slim, want de stadsmenschen kwamen

Middeleeuwsche kluchten — Hoe de overheid ze belocnde — Vastenavonds- of Vastelavonds- partijen — Wat alsdan verorberd werd — Rommelpotliedjes.

er op die wijs achter, hoe zij op alle marktdagen door de boeren gefopt werden en... ziedaar de reden, waarom reeds in dien tijd keurmeesters werden aangesteld, hoewel de keuringsdiensten nog wel niet zoo geperfectioneerd geweest zullen zijn als in onzen tijd het geval is.

Nog in de 17e eeuw — aldus vertelt ter Gouw ons — vindt men de bewijzen, dat de Rederijkers op Vastenavond comédie speelden: zij werden toen echter niet meer van stadswege uitgenoodigd

Vastenavondfiguren uit de 16e eeuw.
(reproductie naar een oude kopergravur.)

en beloond, maar deden 't voor eigen rekening.

Doch nu meene men niet, dat onze voorouders zich op Vastenavond tevreden stelden met het kijken naar kluchtspel-vertooningen. Neen, er werden grootsche Vastenavond-maaltijden aangericht, zoowel in de paleizen der vorsten als in de woningen der burgers van elken stand en daarbij werd niet alleen goed gesmuld maar „daer plagt ook gemeynlick een swaer dronck te vallen.” Men vond het niet meer dan vanzelfsprekend, dat de groote hoeveelheden vleesch en andere eetwaren niet zoo maar droog door de keel gewerkt werden. „Droog” wilde men op Vastenavond op allerlei wijzen vermijden en „een droge” genoemd worden, was vooral op Vastenavond een bespotting. Onder de Vastenavond-kluchten was er dan ook een, getiteld „Mijnheer van den Drooghen” en ieder zorgde er wel voor, dat die titel niet op hem van toepassing was.

Dat in de 16e-eeuwsche almanakken Vastenavond als „Bacchusdag” stond aangegeekend, zal zeker wel een goede reden gehad hebben.

Ieder smulde op Vastenavond. Hoe de „heeren op het Stadhuis” het deden, ook daarvan getuigen nog oude stadsrekeningen. In 1562 hielden Schepenen en Raad van Deventer als naar gewoonte hun Vastenavond en wel op den 15en Februari. Daarvoor werd geleverd „door Winold den Slagter tot 400 pond ossenvleesch en bovendien waren er nog 4 Keulsche lammeren en 7 hammen gekocht. Mr. Carl de kok leverde 74 taarten en vladen. Kippen behoefden niet gekocht te worden; om die altijd goed te hebben, hield men ze voor stadsrekening, en de pluimgraaf maakte ze vet tegen de feestdagen. Ook de vrouwen en dochters van de heeren mochten niet vergeten worden; daarom werden „voir de vrouwen ende jufferen van de heeren twintig dozijn koeken gekogt.”

Doch niet alleen op de stadhuizen werd er op

Vastenavond een groot maal aangericht, allen deden evenzoo. De schutters deden het op hunne „doelen”, de gilden in hunne gildehuizen en de scholieren in de scholen. Vele burgers richtten in hun eigen huizen gastmalen aan, en weer anderen smulden in de wijnhuizen. Zulks was toen een algemeen gebruik (men zou kunnen zeggen, dat in onze dagen de oude gewoonte weer min of meer terugkomt, want men denke maar eens aan de annonces der eerste-klasse-restaurants in de groote steden, daags vóór sommige feestdagen, waarin het publiek uitgenoodigd wordt, „tafels te reserveeren”) men vond er de aanzienlijksten van den lande. Zoo hield b.v. Elisabeth van Brunswijk, gemalin van Hertog Karel van Gelder, haar Vastenavond in het Wijnhuis te Arnhem, alwaar zij ook wat „potsenmakers” liet komen, om „hoir gnaden” eens te doen lachen.

Op vele plaatsen behoorde tot de Vastenavond-vermaken ook het gansrijden, of wel het sabelen, trekken, slaan of knuppelen van een gans; vermaken, welke tot in de 2e helft der vorige eeuw hebben voortgeduurd. In Venlo werd nog omstreeks 1840 het gansrijden en het worstenmaal op den Vetten Zondag of Grooten Vastenavond, gehandhaafd en er werd aan deelgenomen door een groot gezelschap van jongelieden, die daartoe het geheele jaar lang elken Zondag een dubbeltje „in de pot” hadden gedaan.

Zaterdag tevorens ging bij al de leden van dat gansrijdersgild een kar rond, om worsten op te halen en men stelde er een eer in, om de langste en dikste mede te geven. Op den feestdag zelf kwamen de jongelui te paard bijeen buiten de

Keulsche poort te Venlo. In de laan werd een touw gespannen tusschen twee boomen, waaraan een gans met den kop naar beneden werd opgehangen. De uitgerekte hals van het arme dier werd met zeep besmeerd, en dan kwamen de ruiters elk op hun beurt in galop onder het touw doorrijden en grepen de gans bij den kop, en trokken er aan wat zij konden. Slaagde men er eindelijk in den kop eraf te rukken, dan werd een tweede gans opgehangen. Zes ganzen moesten op die wijze den kop verliezen, eer het spel ophield. Met voldoening mag geconstateerd worden, dat de tegenwoordige volksvermaken toch minder wreed zijn dan die onzer voorouders.

Na het gansrijden volgde het worstenmaal, waarbij natuurlijk goed gedronken werd, welke omstandigheid op haar beurt weer aanleiding gaf tot „ongeregeldeheden” waarom het ten slotte beter geoordeeld werd, die pret maar af te schaffen. Men zegt, dat de Venlosche ganzen een luisterrijk feest hebben aangericht, toen dit besluit genomen werd.

Te Tegelen, niet ver van Venlo, schafte men alleen het gansrijden af, maar de worstenkar ging er nog rond, terwijl ook de „avondpartij” nog even vroolijk werd gehouden. Op andere dorpen werd de gans niet getrokken, maar geslagen, zooals te Boxmeer, waarbij de worstenkar ook niet ontbrak. Geen boeren-Vastenavond was het, zonder worst er bij. Daar wisten ze elders ook van mee te praten. In Twente zongen de jongens er bij:

„Bofven inne de hörste 1)
Doar hange de spiele mit wörste:
Doo mi eenen langen,
Moar loat dee kleine mer hangen.”

Op sommige plaatsen vonden gebruiken plaats, welke door den tijd gewoonte en door de gewoonte recht waren geworden. De Ootmarsumsche

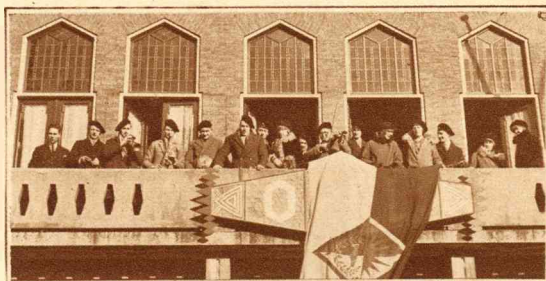
„Vastelaventsganck” kon daarvan ten voorbeeld strekken. Dicht bij dat stadje lag het Huis te Ootmarsum, dat door ridders der Duitsche Orde bewoond werd. De stedelingen gingen op „Maandag van Vastelavondt” derwaarts en werden er op spijs of drank onthaald, welk gebruik nog lang na de Reformatie voortduurde, toen het vorengenoemde Huis reeds in 't bezit van de familie Van Heiden was, want de burgerij had het gebruik langzamerhand opgevat als een recht. In het midden der 17e eeuw verzocht de Classis van Deventer Heeren Staten zich ermee te bemoeien en het te verbieden, daar hier sprake was van „een godtloos-Bacchusfeest”. De stad rekende het echter onder hare „olt hergebrachte rechten ende privilegiën” en wilde het niet dan tegen voldoende schadevergoeding afstaan. Het verdrag, hetwelk hieromtrent tusschen heer Johan Dirk van Heiden en de Stad den 28en December 1653 gesloten werd, is in het stadsarchief nog te vinden.

Op Vastenavond werden, als degenen, wier beurs het toeliet een smulpartij te houden, zich danig tegoed deden, ook de armen niet vergeten en overal werd met milde hand gegeven. De feestdagen moesten gevierd worden, en wie daartoe het noodige niet had, mocht het aan anderen gaan vragen. Daar was echter, naar oud Germaansch gebruik, altijd muziek en een lied bij noodig en daarom zongen die vragers langs de huizen met den rommelpot. Brederode sprak van een

...blaas of soo een rommelpot,

Om voor de ley 'er deur te rasen en te singhen
De neske deuntjes en de kinderlijkke dinghen.

Gezien de eenvoudigheid van het instrument — een aarden pot, waar een blaas over gebonden is en waar met een stokje in gerommeld wordt — is het zeer wel mogelijk, dat het nog uit de Germaansche wouden afstamt. Het is onder verschillende namen over een groot deel van Europa verspreid; onder dien van „zambomba” komt het zelfs is Spanje voor. Wat de liedjes betreft, welke erbij gezongen werden, was het wel eigenaardig, dat in het refrein altijd voorkwam: „ho, man, ho!” In het begin der 17e eeuw was een bekend rommelpotliedje te Amsterdam:

DE STUDENTENVEREENIGING U. S. A. organiseerde Zaterdag een rondrit door Amsterdams straten, waarbij vanaf een vrachtauto muziek over de hoofden der voorbijgangers werd uitgestort, ten bate der nagelaten betrekkingen van de slachtoffers der ramp van den Hoek van Holland. Deze foto toont de muzikanten op het balkon van het clubgebouw aan het Kleine Gartmanplantsoen.

Tijden den rit door de stad, bij de Heiligeweg.

„Gheeft mij een pan-koek uit de pan,
Ho, man, ho!
De Vastelavondt die komt an,
Ho, man, ho!”

De „zangers” waren zoo bont en zot mogelijk toetgetakeld. Een ander rommelpot-deuntje was blijkbaar gewijd aan den beruchten schout Willem

de Bont en dus ook uit de eerste helft der 17e eeuw afkomstig. De zanger had zich een dikke buik en een bochel van oude lappen gemaakt en zong op dezelfde wijs als 't voorgaande:

„De Schout van Leiden heeft een bult,
Ho, mannen, ho!
Die is met ouwe lappen gevuld,
Ho, mannen, ho!
De Schout van Leiden heeft een buik,
Ho, mannen, ho!
Daar komt wel tien pond boter uit,
Ho, mannen, ho!”

In de Oostelijke provinciën sprak men niet van een rommelpot, maar van de „foekpot”, wat eigenlijk hetzelfde beteekent, maar de naam rommelpot heeft door Vondel een letterkundige vermaardheid gekregen. In Limburg sprak men van „fooienjagen”.

Zelfs in onze dagen is het rommelpot-liedje

„k Heb al zoo lang met die rommelpot geloopt,
En 'k heb nog geen geld om brood te koopen, enz.

nog lang niet vergeten.

Na de Reformatie heeft men getracht de Vastenavondpret te verbieden en in groote en kleine steden zijn tal van „keuren” afgekondigd, houdende zeer strenge verbodsbepalingen tegen „de mommeklederen ende grimmen”, maar de keuren hebben weinig uitgericht; de pret was te veel ingeburgerd en eeuwen door werden de optochten langs de straten gehandhaafd. Maar allengs heeft de volksbeschaving meer uitgewerkt dan alle keuren onzer voorouders vermochten te doen. Toch zou men het in het zuiden van ons land niet graag stellen zonder de Vastenavondpret, ook in het openbaar, waar men die in de Noordelijke provinciën meer binnenshuis tot uiting laat komen. Doch in ieder geval is van het bandellooze en van de bacchanaliën uit de vroegere eeuwen zoo goed als niets meer overgebleven.

CHRIS VAN AMSTEL.

1) Aan de balken bij den schoorsteen.

DE LAATSTE IJSVREUGD OP HET MUSEUMTERREIN?

Hoe of ook het toekomstig lot van deze veel omstreden open plek tusschen Museum en Concertgebouw moge zijn, dit zal toch zeker wel de laatste winter geweest zijn, dat een bonte, kleurige menigte lustig zwierde over deze „Ijsclub” banen. En tevens brengt deze foto misschien het schaatsgenoegen van den laatsten ijsdag van dezen winter in beeld, tenzij de natuur wederom na den ingevallen dooi een van hare grillen toont.... Velen zullen met een zekeren weemoed deze foto, in de richting van het Rijks-Museum genomen, aanschouwen.

DE „IJSDUIFJES,” zooals de Mokumer graag de zeemeeuwen noemt, zijn pas in hun element, wanneer er vorst in de lucht zit en ijs de grachten dekt. Zoo zien we hier een volkrijke kolonie, gelagerd aan den Amstel bij de aanlegsteigers van „De Hoop.”

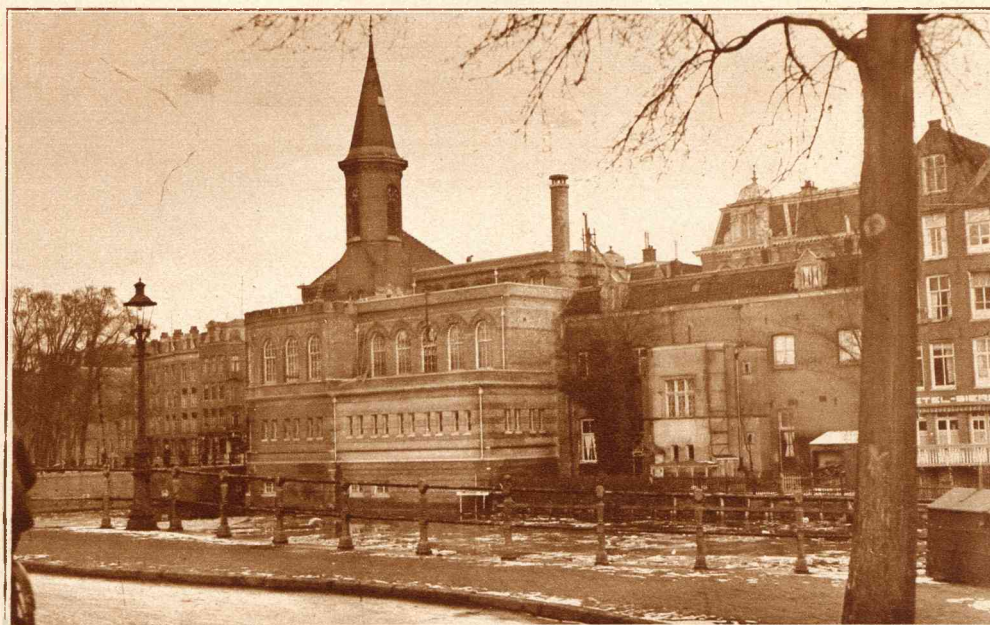
In de Hoofdstad

HET „REO”-GEBOUW aan het Leidscheboschje te Amsterdam nadert nu ras zijn voltooiing. Met zijn slank-oprijzenden toren is het wel een der hoogste particuliere gebouwen onzer stad.

EEN STANDBEELD OP HET HAARLEMMERPLEIN? Deze vraag is op 't oogenblik aan de orde van den dag, nu er bij den gemeenteraad een voorstel is ingediend, om hier een gedenkteekeken op te richten ter eere van den arbeiderseider, wijlen Domela Nieuwenhuis. Een overzichtsfoto van het genoemde plein, van onder de Haarlemmerpoort uit genomen.

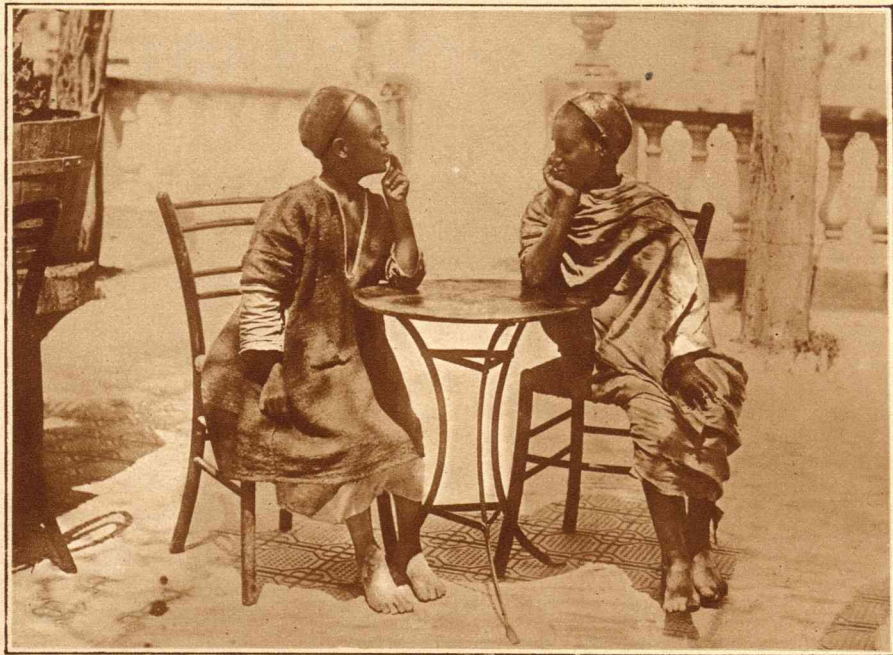

DE „RAAMPOORT,” het schilderachtige gebouwtje aan Marnixstraat en Nassaukade, bekend als politiebureau, heeft een belangrijke verbouwing ondergaan. Onze foto laat zien, hoedanig het uiterlijk nu geworden is.

De Prins van Wales bij de mijnwerkers

Zooals men weet, heeft de Prins van Wales per radio een oproep tot steun van de Engelsche mijnwerkers gedaan, die zeer veel naklank gevonden heeft. De prins heeft nu een driedaagsche reis gemaakt door de mijnistricten, waar hij in tal van dorpen de mijnwerkers in hunne woningen bezocht. Hier zien we hem in het dorp Wintaton tusschen de mijnwerkers.

Als trouwe stamgasten

heeft dit stel jeugdige Tunesiërs op het cafeterras plaats genomen. In Tunis en ook in andere plaatsen aan de Middellandsche Zee ziet men het vaak, dat leeg tafeltjes en stoelen op de terrassen worden ingenomen door zwervertjes van de hier afgebeelde soort, die er zich rustig neerzetten, om de gevonden sigarettenstompjes op te rooken.

Taxi, mijnheer?

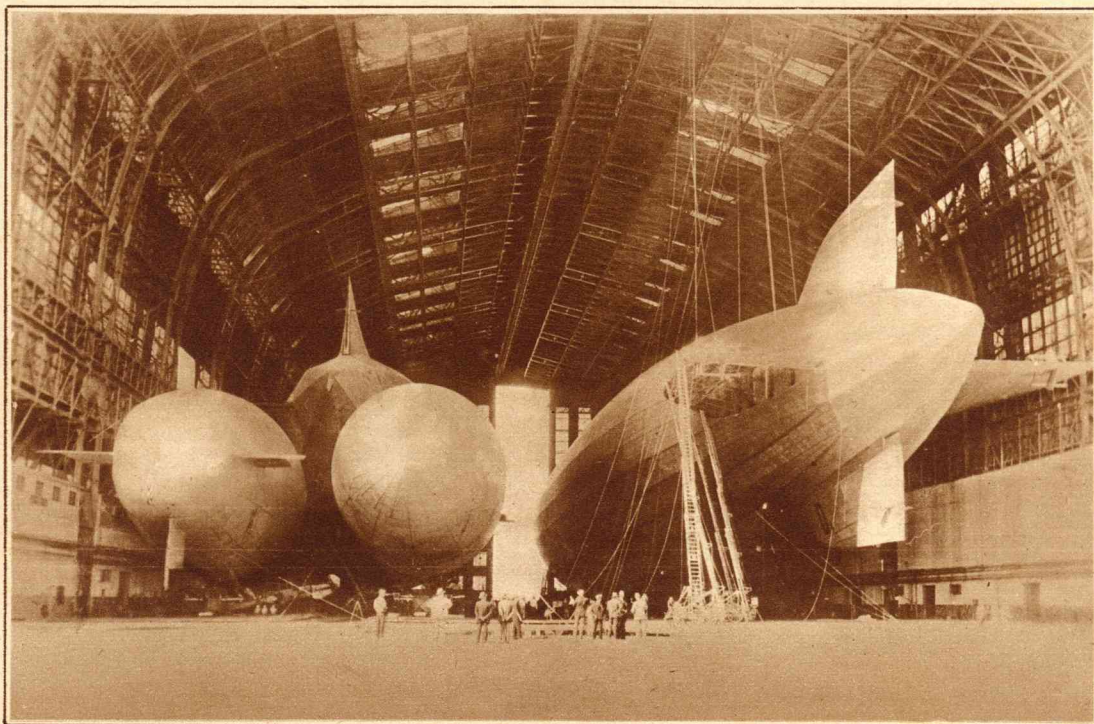
Zoo ja, dan is deze bekoorlijke achttienjarige geheel tot uw dienst om u door de straten van Berlijn te voeren. Zij heeft onlangs haar rijbewijs gekregen en is nu de jongste der taxi-chauffeurs in Berlijn. Beide, wagen en chauffeuse (foto hiernaast) zien er inderdaad aantrekkelijk en goed verzorgd uit.

Uit het Buitenland

Dit is geen echtpaar

noch broer en zuster, evenmin een verloofd stel, maar 't zijn twee vriendinnen, waarvan de oudste 4 jaar lang de rol van man en echtgenoot vervuld heeft, teneinde meer geld in het laadje te brengen. Ten laatste is deze willekeurige verandering van sexe toch uitgekomen door een politionele bemoeienis. Natuurlijk is 't weer een echte Amerikaansche geschiedenis.

Een luchtschip-„garage“

is te vinden in de Amerikaansche stad Lakehurst. Het is een ontzaglijk gebouw, waar gemakkelijk eenige van die luchtgevaartes geborgen kunnen worden. Een goed denkbeeld van de reusachtige afmetingen dezer garage krijgt men wel, als men weet, dat het gevaarte rechts op onderstaande foto de vermaarde Zeppelin is, waarmee de tocht over den Oceaan is volbracht.

De Geheime Gang onder Fort Pampus

EEN OORSPRONKELIJK HOLLANDSCHE
NOVELLE DOOR HANS DE LA RIVE BOX

Wat willen jullie eigenlijk?" vroeg Boy, zijn woede inhoudend.

"Wat iedereen wil, geld verdienen!" was het rustige antwoord. "U zult wel begrepen hebben, dat u een leelijke hinderpaal geworden bent; daarom zullen we ons voorloopig niet met u bezig houden. De jonge dame behoeft slechts enkele dingen met mij in orde te brengen!"

Boy voelde hoe het meisje begon te beven. Hij legde zijn arm om haar schouders en wierp haar een bemoedigenden blik toe.

De man voor hen legde een velletje papier op de tafel en een vulpen en maakte een uitnoodigend gebaar naar het meisje.

"Schrijft u slechts op, wat ik u dicteeren zal!" zei hij.

"Afpersing?" gromde Boy.

"Zoals u het noemen wilt, maar ik verzoek u te zwijgen, anders laat ik u in de gang zetten onder bewaking."

"Ik schrijf niets!" zei het meisje angstig; "Ik.... ik...." Zij leunde tegen den vochtigen muur en scheen alle kracht te verliezen.

"En wat zou de juffrouw dan moeten schrijven?" vloog de officier driftig op; "Groote smeerpap! Denk aan de gevolgen, versta je!"

Er was even een tastbare stilte in het kille vertrek. Het meisje snikte zenuwachtig en klemde zich vast aan Boy's arm. Deze scheen weer op krachten te komen en slechts het blinkende voorwerp vlak onder de zaklantaarn hield hem op zijn plaats.

"De juf behoeft slechts 'n briefje aan haar vader te schrijven, dat deze een bepaald bedrag binnen vierentwintig uur op een bekende plek moet deponeeren, om zijn dochter terug te krijgen."

"En...." siste Boy, de vuisten tegen zijn lichaam drukkend; "En als zij dat briefje niet schrijft?"

"Zij zal het schrijven!" was het kalme antwoord. "Maar wanneer zij het vertikt? Wanneer zij het vertikt? Wanneer zij het persé niet doet?"

"Dan gaat de deur hier op slot om de eerste weken niet meer open te gaan. Het zou voor ons natuurlijk een schadepest beteekenen, maar veiligheid voor alles, dat begrijpt u wel. We laten u dus eenvoudig aan uw lot over. Maar ik waarschuw u, wees verstandig, want wanneer de deur gesloten is, blijft zij dicht; en er is hier geen bel of zoo iets, dat u ons na een paar dagen bijvoorbeeld nog zou kunnen roepen. Dat zou trouwens niets helpen, want morgenochtend zouden we dan al vertrokken zijn. De grond wordt voor ons hier een beetje te warm en de jonge dame hadden we dan ook uitgepikt als laatste slachtoffer hier."

Weer was het even stil, en Boy, die volkomen begreep, dat hun toestand hopeloos was, dacht snel na, of er nog iets te vinden was. Dat de kerel zijn plan goed in elkaar had, was duidelijk; en dat hij met zijn daden even resoluut was, als met zijn woorden, lag zeer voor de hand. Doch misschien zou er iets gevonden kunnen worden, dat hem zonder dreigbrief in veiligheid zou kunnen brengen. Het verlangde bedrag zou zeker niet malsch zijn, wellicht zou het den diamanthandelaar ruïneeren. En wanneer deze den dreigbrief zou krijgen, gesteld dat het meisje haar schreef, dan was het zoo goed als onmogelijk, dat haar vader de politie in het geval zou kunnen mengen; want de schurken zouden wel maatregelen nemen, om iedere kans van in hechtenis genomen te worden, uit te schakelen. Nee, wanneer er niets gevonden zou worden, was het geval hopeloos.

"U zult dus schrijven?" vroeg de man aan het meisje. Zij schrok op en keek verward om zich heen. Boy nam haastig het woord.

"Ik heb voorwaarden!" zei hij kalm; zijn drift scheen gezakt te zijn.

"Geen voorwaarden!" was het antwoord.

"Wanneer de brief geschreven wordt," vervolgde de ander; "dan wil ik er bij zijn. Vervolgens zorg je, dat de dame een fatsoenlijk vertrek krijgt met behoorlijk eten en drinken en een slaapgelegenheid."

"Onmogelijk!" zei de man koel; "We hebben hier niets anders dan deze cel. Hoogstens zou ik een oude deken kunnen geven en een kussen, of

zoo iets. En wat het eten aangaat, een paar sneden brood zijn wel te krijgen."

"Dan schrijft zij niet!"

"Uw laatste woord?"

"Ja! Ik spreek voor ons tweeën."

"Ik kan wel toestaan, dat u den brief leest!"

"Je zult voor een kamer en-zoo-voort zorgen!"

"Heb ik niet!"

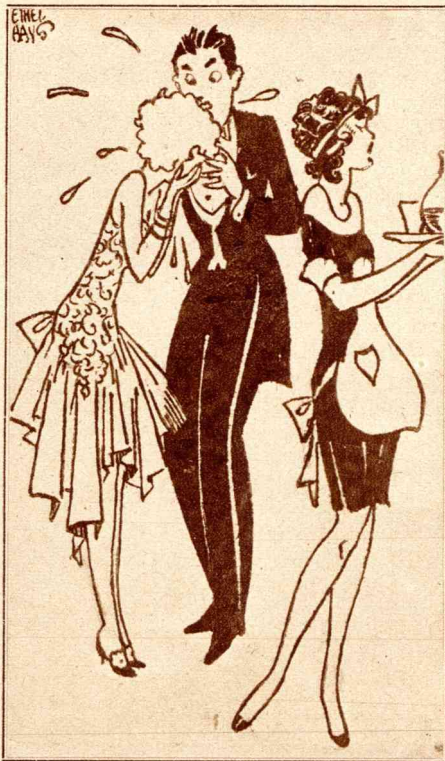
"Breng ons dan naar Muiden; desnoods vanavond."

"Geen denken aan."

"Dan zeg ik niets meer; wat ik van je denk, zal ik maar voor mij houden, omdat we hier niet alleen zijn. Alleen waarschuw ik je voor de gevolgen!"

"Er zijn geen gevolgen, dwaas! Of weet je soms

Fanny Flapuit zegt:

Vrouwen die wat noodig hebben vinden Tranen de beste waterkracht.

iets af van den moord op de gebroeders Steenweg, die een maand geleden plaats had. De bekende juweliers, wier winkel leeggeplunderd werd, en die zelf...."

De man zweeg en knikte veelbeteekend. Boy voelde een rilling van afgrijzen langs zijn rug sidderen, toen hij plotseling begreep, dat deze dubbele roofmoord op rekening stond van den man hier voor hem. De knapste politiekoppen hadden moedeloos het lugubere opsporingswerk opgegeven...

"Zoo..." zei hij langzaam; "Is dat ook jullie werk. Fijne heeren, dat moet ik zeggen. Maar reken er niet op, dat al jouw bevelen door mij worden opgevolgd. Je hebt een officier voor je, van de Nederlandsche luchtmacht."

Hij richtte zich trots op en zijn kalme stem scheen indruk te maken. De man haalde echter de schouders op en beet ongeduldig op zijn dunne snor.

"Ik geef jullie drie minuten!" dreigde hij grof, een nikkelen horloge te voorschijn te halende.

Boy wendde zich naar het meisje en keek haar vragend aan. Zij scheen zijn gedachten te raden, want bevend fluisterde ze: "Ik laat alles aan u over, luitenant. Ik... ik voel mij zoo slap, dat ik niet kan denken. Als u beter vindt, dat ik dien dreigbrief niet schrijf, dan... doe ik het niet." En toen hij haar een ernstigen blik toewierp, herhaalde zij wat harder: "Beslist niet!"

"Nog twee minuten!" klonk de grove stem.

Boy aarzelde, nerveus keek hij om zich heen. Het felle, witte licht deed hem pijn in de oogen.

"Kom over een uur terug!" zei hij plotseling; ik wil bedenktijd!"

De man borg zijn horloge op en wendde zijn een ondeelbaar oogenblik om.

"Heb je daar bezwaar tegen, kameraad?" vroeg hij luid.

"Natuurlijk!" klonk het antwoord krachtig; "En maak wat voort, om den duvel. Laat d'r die brief schrijven en drie honderdduizend gulden vragen; geen bedenktijd. Denk om de politie!"

"Jullie hooren het!" vervolgde hij droog; "Drie ton of langzaam verhongeren. Kies!"

"Drie ton?" hijgde Boy ontsteld; "Zijn jullie gek geworden? Dacht je heusch, dat je dit enorme bedrag los krijgt? Dwazen! Schurken!"

"Kies!" klonk het voor de tweede maal; "Ja of neen?"

Toen gebeurde er iets, dat Boy een schok van ontroering gaf. Plotseling sloeg het meisje haar armen om zijn hals en met een door tranen verstikte stem zei ze: "Laat ik niet schrijven, luitenant. Men zou ons scheiden en ik heb een voorgevoel, dat zij ons toch zouden achterlaten, om minder kans van ontdekking te loopen, wanneer zij het geld van vader in handen hebben. Laten we er eerst over praten, ik smeek u..."

"Dank u;" zei hij eenvoudig; "Ik voor mij had geen ander plan!" En tot de beide mannen zei hij rustig, zich voor het meisje plaatsende: "Jullie hebben het gehoord. We willen bedenktijd."

"Onmogelijk!"

"Dan weigeren wij dien brief te schrijven!"

"Je laatste woord, koppige kerel?"

Boy's arm schoot uit in de richting van den ander. Deze nam het tafeltje en weerde denslag af. Op het zelfde oogenblik werd de celdeur geopend en maakte de lichtstraal uit de zaklantaarn een cirkelende beweging. Boy rende naar voren, doch nog voordat hij de deur bereikt had, sloeg deze reeds met een slag dicht, terwijl een pikzwarte duisternis hem opnieuw omgaf.

Trillend van woede bleef hij enkele seconden met opgeheven handen staan, dan draaide hij zich langzaam om en liep hij op den tast naar voren. Een zacht snikken trof zijn oor en vol medelijden beet hij zich op de lippen.

"Juffrouw Kloetinghe..." vroeg hij zacht; "Hadden we niet beter kunnen toegeven? Uw vrijheid is immers veel meer waard dat dat geld, en misschien is uw vader wel zoo gefortuneerd, dat hij...."

Hij stak zijn handen uit, die zij na enkele oogenblikken tasten krachtig greep. Een vreemd gevoel, het zelfde bedwelmende gevoel dat zich dien ochtend op het strand in Muiderberg reeds van hem had meester gemaakt, duizelde door zijn lichaam, in zijn bloed. Even vergat hij al de ellende.

"U is zoo goed voor mij;" bekende zij stil; "Wanneer we elkaar vanochtend niet ontmoet hadden, dan was u nu buiten dit alles. Het spijt mij... zoo erg."

"Ik ben blij, dat het lot mij naast u heeft gevoerd" antwoordde hij eerlijk; "Onze toestand is heel penibel, doch nu we met ons tweeën zijn, hebben we meer kans, dat we spoedig onze vrijheid terug hebben. Allereerst moeten we het ons hier wat gemakkelijker maken, zoodat u wat kan rusten. Ik vrees er voor, dat onze gevangenschap op zijn minst wel een paar uur zal duren."

"Dus u gelooft niet, dat zij ons hier zullen achterlaten?" vroeg zij hoopvol. Hij klemde haar kleine koude handen vast tusschen de zijne.

"Beslist niet!" zei hij flink, en hij slaagde er in deze leugen zonder spijt uit te spreken. "We moeten alleen geduld hebben en afwachten. Ik voor mij geloof, dat de kerels wel zonder briefje uw ouders zullen waarschuwen. Maar gaat u zitten, want u heeft."

Hij trok zijn jas uit, zonder op haar tegenstribbeling te letten, en legde deze zoo prettig mogelijk op den cementen bodem. Het meisje liet zich dadelijk neervallen en nadat hij zelf ook was gaan zitten, met zijn rug tegen den kouden wand, trok hij

No. 3

haar zacht doch dringend tegen zich aan, zoodat zij half in zijn arm leunde en haar krullen zijn kin raakten.

„Laten we doen, of we broer en zuster zijn;” stelde hij voor, toen zij aarzelden. „Etiket hier zou in zeker opzicht dwaas zijn. We zijn beiden gevangen en moeten elkaar helpen. U is dunner gekleed dan ik, dus is het mijn plicht u niet in den steek te laten. Overigens bent u natuurlijk geheel vrij in uw doen en laten...”

Hij voelde, hoe zij zich zooveel mogelijk in zijn jas wikkelde en zich zonder verderen omslag tegen zijn schouder vleide. Alleen zei ze nog, en er klonk iets heel trouws in haar zachte stem: „Ik wil graag eerst wat uitrusten, want ik geloof dat ik heel moe ben. Ik weet dat u'n gentleman bent, luitenant, want had ik daaraan getwijfeld, dan had ik onmiddellijk het briefje geschreven.”

Hij zweeg een paar minuten en toen hij haar wilde vragen, of zij wel goed lag met haar hoofdje, vertelde een rustige ademhaling hem, dat zij was ingeslapen. En toen hij wat later door 'n terugkerende felle hoofdpijn zelf ook insliep, met zijn blond hoofd voorzichtig tegen het hare en zijn schouders tegen den celwand, was er ondanks alles een nieuw, stil geluk in hem: 'n zoete ontroering, die zijn ademhaling langzamerhand rustiger maakte en den pijnlijken trek om zijn mond deed vervagen. Het was de heerlijke gewaarwording van den man, die weet, dat hij iets heel moois mag beschermen voor een dreigend gevaar, dat steeds nader komt.

Ongeveer op dat zelfde oogenblik liepen de mannen, die hen op zoo brutale wijze ontvoerd hadden, bij het licht van hun zaklantaarn door een smalle, lage gang, aan welke einde de bewuste cel was gebouwd. Toen zij deze gang ongeveer tien meter gevolgd hadden bleven zij aandachtig luisteren voor een stalen deur, welke goed gesloten was. Vervolgens bleven zij aandachtig luisteren naar eenig mogelijk geluid, doch toen het stil bleef, opende de grootste van hen de zware versperring. Zonder een enkel geknars draaide het geweldige gevaarte op zijn goed geoliede hengels en liet de mannen door. Zij stonden plotseling in het volle daglicht en konden de lantaarn uitschakelen en opbergen. Zij praatten enkele momenten fluisterend met elkaar en schenen in een zeer slecht humeur.

„Een ellendig geval, met dat weigeren!” zei de oudste woedend; „Je begrijpt, dat we weinig doen zonder briefje. En om nu een klein bedrag te eischen, zou de moeite en al het gevaar niet loonen. We kunnen gerust zeggen, dat verdere moeite niets, of zoo goed als niets zal geven, zoodat we beter kunnen verdwijnen.”

„Je hebt gelijk!” was het antwoord: „Die vent zou wel anders praten, als we hem over een dag of vijf opnieuw zouden opzoeken. De dorst zou 't hem wel leeren, en ik geloof, dat we dat vrouwtje gauw genoeg klein konden krijgen, als we dien vent ergens anders zouden kunnen stoppen. Zij schijnt geheel onder zijn invloed te staan.”

„Maar we kunnen geen dag wachten, want de politie zit ons op het lijf. We moeten beslist voor morgenavond weg wezen.”

„Dat is juist de kwestie. We zijn te laat. Maar ik heb nog een plannetje!”

„Laat hooren!”

We kunnen direct naar Amsterdam gaan, naar de „Temmer,” op den Binnen-Amstel....”

Zijn metgezel vloekte en sloeg hem ruw op den schouder.

„Dat is een verdraaid goed idee. Duizend gulden kunnen we dan nog altijd maken. Verduveld jammer, dat we geen foto van de vrouw hebben....”

„De „Temmer” heeft veel vertrouwen in me. We kennen elkaar al van veertien „zaakjes.” En de man...?”

„Moeten we weg zien te krijgen. Misschien kan een van de „Temmer” z'n mannetjes wel voor hem zorgen. Hier op Pampus mag hij niet blijven, omdat volgende week inspectie is van het grondwerk. De boel moet dan weer onder water staan.”

„We halen die vrouw eenvoudig uit de cel en

trekken dan de schuif open. De vent verdrinkt als een hond en...”

Hij zweeg en knikte veelbeteekenend. Op zijn gemeen gezicht kwam een trek van valsch plezier.

„Goed!” zei de ander kort; „En nu weg met de boot. Het treft dat het Noordelijk gedeelte van het eilandje geheel verlaten is.”

Zij deden enkele stappen over vochtig gras en stonden toen vlak voor het kalme water van de zee. Het motorbootje deinde zachtjes voor den smallen wal, die uit cement, met gras begroeid, bestond, en enkele meeuwen vlogen schichting op. Zwiingend stapten de mannen in het bootje, keken goed uit, roeiden een flink eind zee in, zetten dan pas den motor aan, en verdwenen spoedig in de richting van Amsterdam.

Het kleine eilandje, uitsluitend een fort onder geringe bewaking, zonder veel teekenen van leven, bleef stil te midden van het kalme water achter. En wanneer een der fortwachters of overige militairen het in zijn hoofd zou hebben gehaald, om juist op het bewuste plekje op de Noordelijke punt een

Bal Masqué

*

We leven in een korte maand.
Van zonderlinge feesten.
Waar in de mensch de rol vervult.
Van allerhande beesten.
Waar in de een of ander denkt.
Een Eskimo te mezen.
En heel zoo'n costumeerpartij.
Een katastroof doet breezen.
Een oude heer wordt edelknaap.
Een jonge kerel grijsaard.
Een knappe vrouw wordt tooverheks.
Een eerzaam burger blaumbaard.
Een rustig mensch wordt Indiaan.
Een leeraar ketelbikker.
Een heertje, mager als een draad.
Wordt zienderoogen dikker.
Een marinier wordt generaal.
Een schoorsteenveger koning.
En heel de bent zwermt om hem heen.
Als bijen om de honing.
Zoo viert de dwaze menschheid feest.
En danst en zwijert in 't ronde.
En wordt den werkensdag daarna
Weer in 't gareel gevonden.

ESSENBURG.

onderzoek in te stellen, dan zou hij, leek zijnde, niets verdachts hebben gevonden; want tusschen het beton van de muren waren de naden van de geheime deur zoo smal en dicht, dat men ze niet, dan met de grootste moeite zou kunnen voelen. En het eenigszins platgetrapte gras, tusschen deur en water, kwam juist blank te staan, wanneer het vloed was, hoewel het laagje water ook heel dun bleek te zijn.

De „Temmer” logeerde in een klein, vies hotelletje op den Binnen-Amstel, in een der oudste gedeelten van de hoofdstad. Hij was een magere man van middelbaren leeftijd, met een geelbruine huiskleur en kleine spleetogjes. Men zou hem evengoed voor 'n Chinees als voor een of anderen inwoner van Constantinopel kunnen uitmaken en het taaltje dat hij sprak, was even vaag. Zijn Hollandsch zat vol! Duitsche en Engelsche uitdrukkingen, doch zijn handlangers beweerden, dat dit opzet was, om niet te spoedig verraden te worden.

Zou men dus bij een eerste ontmoeting niet veel wijzer worden, dat men onmiddellijk bevreesd voor hem zou zijn, was zoo goed als zeker. Zelfs zijn trouwste vrienden huiverden dikwijls, wanneer hij hun maar een enkelen blik toewierp. Hij zag er, wat

zijn kleeren betrof, als een heer uit, met iets specifiek buitenlandsch en had de beschikking over vier kamers, welke alle in elkaar uitliepen, en in een vierkant lagen. De vertrekkers waren weelderig ingericht en hadden een Oostersch aspect. Bijna iederen avond kwamen mannen, soms ook jongens bij hem, die dan dikwijls uren lang bleven en met lange, smalle pakjes onder hun jassen door een achteruitgang verdwenen. De „Temmer” zelf noemde zich eenvoudig Mr. Brown uit Madras, en ging niet zelden weken lang op reis. Meestal verbleef hij dan in Hongarije, soms ook in Griekenland, voornamelijk in Athene. Hij dankte zijn naam aan de manier, waarop hij slechts met enkele blikken uit zijn smalle, groengrijze oogen veel grootere en sterkere mannen kon temmen en machteloos maken. Van hypnose was hier echter allerm minst sprake; het was meer de blik van woede, gepeerd gaande met een uitdrukking van verschrikkelijke valscheid. Ook de manier waarop hij, ik zou haast zeggen met een achteloos gebaar, zijn kleine, door het gebruik dof geworden brownie uit zijn achterzak kon halen, had reeds velen met lamheid geslagen.

Deze avond zat hij juist enkele papieren voor zijn bureau uit te zoeken, toen er op de deur geklopt werd en zijn bediende, een jonge Chinees, de twee mannen aandiende. De manier waarop hij dit deed, was zeer interessant en zou een lakei waardig zijn geweest. Uit iedere beweging sprak een grooten eerbied voor den mageren man achter het zware bureau, voor den „Temmer.”

„Ga en kom!” zei deze eenvoudig. Hij trok de kap over zijn bureau, zwenkte zijn stoel een halven slag en keek nieuwsgierig naar de deur. Vervolgens haalde hij uit een gouden sigarettenkoker een smalle sigaret, stak het witte stokje met een elegant gebaar tusschen de dunne lippen en stak het dan aan.

Even later liet de Chinees de beide mannen binnen, die vier uur geleden in Amsterdam waren aangekomen, na een snel tochtje van Pampus naar de IJ-sluizen.

„Ik herken jullie beiden!” zei de „Temmer,” nog voordat zij hem hadden begroet; „Spreek zoo beknopt mogelijk, want ik heb weinig tijd. Hebben jullie iets te verdienen?”

„Ja!” zei de grootste der mannen, een stoel nemende, die hem met een hoofdknik werd aangeboden. Zijn metgezel ging ook zitten en vervolgde: „Ik zal u het geval even duidelijk maken, wanneer we op de bekende stilzwijgendheid kunnen rekenen.”

„Spreek maar!” was het korte antwoord.

„We hebben een vrouw voor u!” vervolgde hij, alsof hij over een hond sprak; „Er valt wel wat te verdienen, denk ik.

Om de waarheid te zeggen, is het ons tegengeloopen, zoodat wij nu zelf een strop aan het geval hebben.”

„Afpersing zeker?” klonk het rustig.

„Geraden. In Muiderberg zagen wij de dochter van een bekend diamanthandelaar uit Amsterdam, die we veertien dagen bespied hebben. In een ouden uitkijktoren gelokt, hadden wij haar spoedig in onzen macht. Het beroerde is echter, dat een man, die in haar gezelschap was, ook meegenomen moest worden, om niet de kans te verlopen, verraden te worden. Het tweetal hebben we in de bekende „cel” onder Pampus gebracht, doch het meisje wilde persé geen dreigbrief schrijven. Zij stond onder invloed van dien metgezel en deze is niet makkelijk. We zijn toen vertrokken, omdat niets verder hielp.”

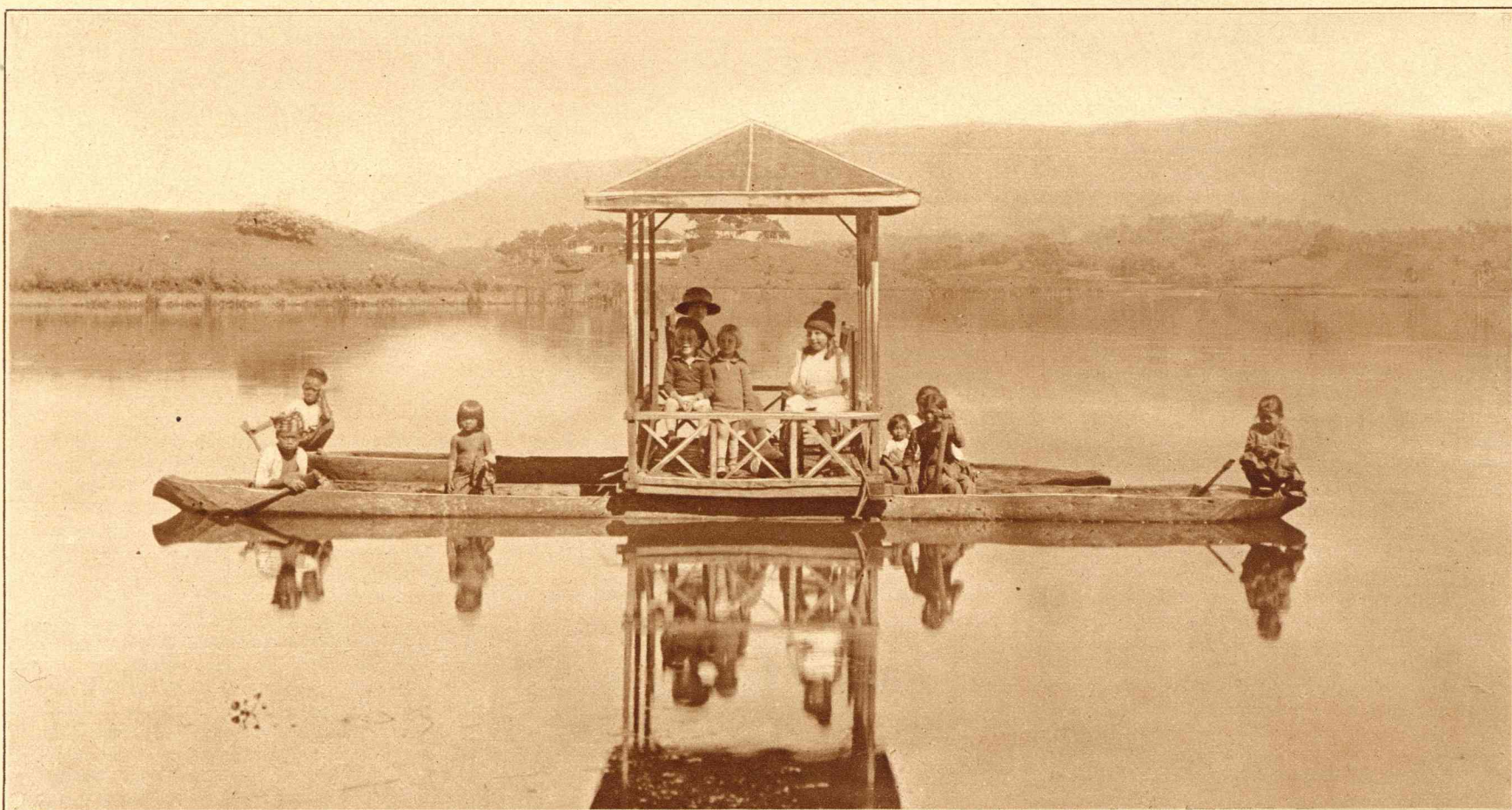
„Ze zitten nog in de „cel?”

„Juist! Echter zonder wapenen of zoo. De man hebben we grondig gefouilleerd en bezit niets meer. Het meisje hebben we vergeten, doch het is niet mogelijk, dat zij uit de ruimte kunnen komen. De deur is precies in de hengels gevallen.

„En wat willen jullie nu?”

„Verkoopen!” was het antwoord.

Er was een stilte, die onderbroken werd door wat nachtelijk rumoer op de gracht. De „Temmer” rookte langzaam de sigaret op den bladerde even in een zakboekje. Het gesprek ging zoo gemakkelijk, dat het voor de hand lag, dat dergelijke zaakjes, welke naar men weet hoogst strafbaar zijn, hier aan de orde van den dag waren. (Wordt voortgezet)

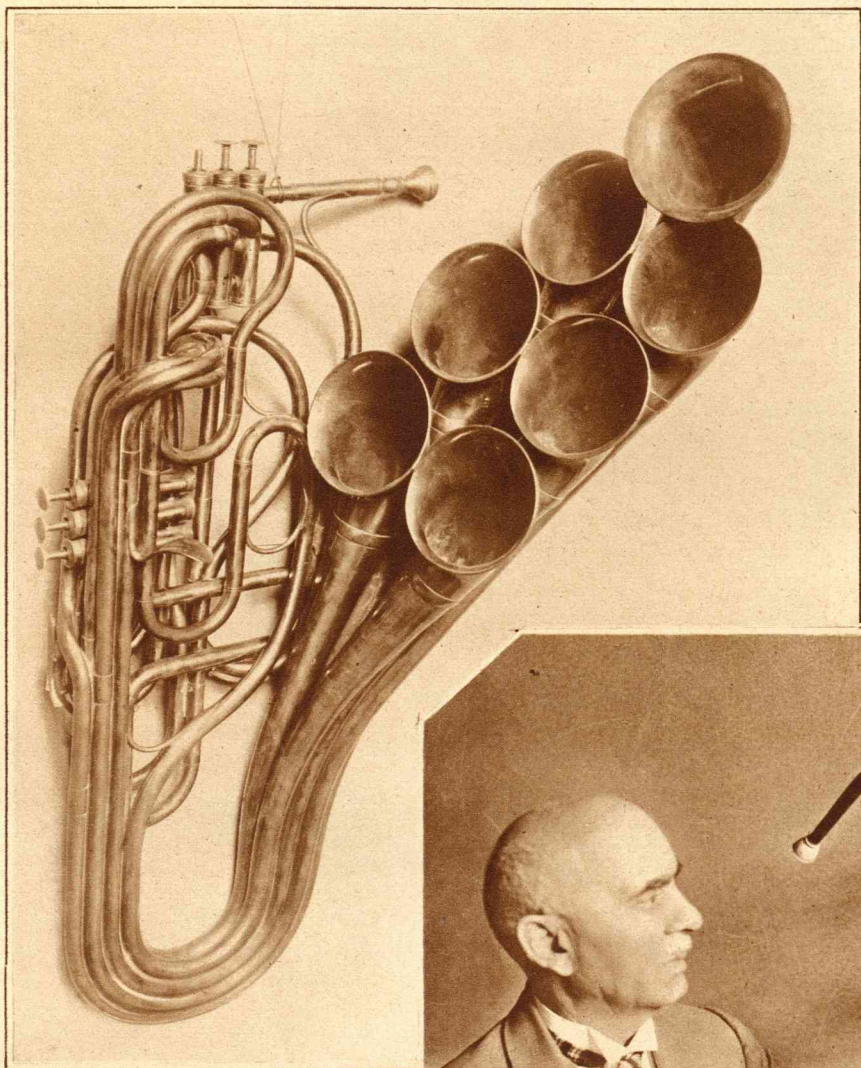
Hierboven een kijkje op een der eigenaardige naartuigjes, waarmee toeristen tochtjes ondernemen op het mooie meer van Bagendit, in de nabijheid van Garoet. Hieronder een Japaneesche danseres met het haar bege-

Uit Nederlandsch-Indië

leidend orkest. Gedurende hun verblijf in Ned.-Indië heeft ook het Belgische kroonprinsenvrouw met groote belangstelling de sierlijke, rustige dansen dezer „rongengs,” zooals ze op Java heeten, bewonderd.

Merkwaardige Muziekinstrumenten

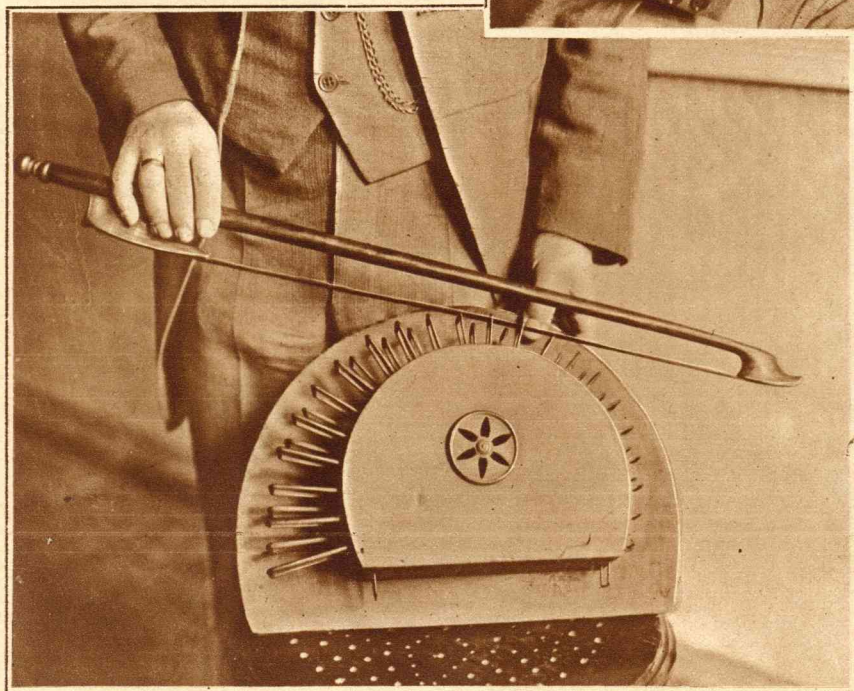
Hierboven geven wij een foto van een Sax-bazuin met zeven klank-trechters.

Op de foto hiernaast een „serpent-trompet” uit de 16e eeuw.

Bovenstaande foto toont u een uit de negentiende eeuw dateerende, driefoudige gitaar.

In het Museum der Rijks-Hoogeschool v. Muziek te Berlijn bevindt zich een verzameling merkwaardige muziekinstrumenten, waarvan wij er hier enkele in beeld brengen.

Een Russische „viool” uit de 18e eeuw.

Een draaiorgel uit de 17e eeuw.

SCHAATSENSL
NAAR DE CHARMANTE SCHILDERIJ VAN CHRIST

ATSENSLIJPEN

ANTE SCHILDERIJ VAN CHRISTOFFEL BISSCHOP

'n Ziekenwagentje en 'n Gouden Bruiloft

Ieder jaar, zoodra de lente haar intocht deed, verscheen ook de oude Tom weer in het dorp. En als de huisvrouwen zijn bekenden roep hoorden: „Stoe-oele-mat!” dan wisten ze, dat de winter voorbij was en dat er een aanvang moest worden gemaakt met de voorjaars schoonmaak.

Iedereen in het dorp kende Tom en Tom kende niet alleen de tegenwoordige bewoners, maar ook een vorige generatie had hij nog gekend.

„Diezelfde stoel heb ik voor je moeder ook al es gerippereerd,” zei hij tegen het jonge moedertje, dat 'n nieuwe zitting moest hebben in den kinderstoel. „Toen moest-ie voor jou dienen en die spijl hier, die heb je broer Frans nog stuk gemaakt, ja, da' was 'n rakker toen die klein was!”

Toen ging hij naar juffrouw Smeets. Die had ook 'n stoel te repareeren, maar ze vroeg eerst naar den prijs en natuurlijk vond ze dien te hoog.

„Dan leg ik er maar 'n paar kranten op, dan kan ie nog best mee.”

Tom haalde de schouders op. Maar toen hij langs 't keukenvenster liep, reikte Nelly, het aardige nichtje van juffrouw Smeets, hem stilltjes een kop thee aan, dien ze voor hem had gespaard.

„Tom,” fluisterde ze, „kan jij 'n aarden theepot repareeren?” Ze hield de stukken ervan in de hand.

„'n Aarden theepot?” Tom schudde het hoofd. „Heb je 'm gebroken en durf je 't niet te zeggen tegen je tante?”

Nelly keek hem angstig aan.

„Je hebt 't toch zeker niet omspres gedaan? Zeg 't 'r maar gerust. Je ken 't toch zeker nie helpen?”

Maar toen Tom verder liep, moest hij aldoor aan haar angstig bedroefd gezichtje denken. Ze was pas zestien jaar, 't arme ding, en die tante van haar, nou, die was niet voor de poes. En den volgenden ochtend vroeg, toen hij weer langs het keukenvenster van juffrouw Smeets kwam, had hij een

nieuwen theepot bij zich, precies zóó als die van de oude juffrouw was geweest.

Nelly keek naar buiten en knikte hem toe. Haar gezichtje leek nog angstiger dan gisteren.

„Heb je 't al gezegd?” vroeg Tom.

Nelly schudde haar hoofd. „Maar aanstonds moet ik wel, want nou kan ik geen thee zetten.”

Tom keek voorzichtig om zich heen en reikte toen zijn theepot omhoog.

„Geef mij de stukjes maar en as je tante je nou wat vraagt, dan zeg je 't eerlijk, hoor!”

„O Tom, die is net eender als de vorige. Nou zal ze niks vragen!”

„Dan hoefje d'r ook niks te zeggen,” lachte Tom.

„Tom, je bent 'n engel!” verklaarde Nelly.

Tom lachte.

„En je tante?”

Nelly's gezicht werd weer ernstig.

„Tante is arm en oud en gebrekkig. Geen wonder, dat ze soms wat lastig is.”

„En jij dan?”

„Tante heeft me bij zich genomen, toen m'n vader en moeder dood waren. Zij heeft voor me gezorgd toen ik klein was. Nou ga ik sparen, Tom, om dien theepot af te betalen. Iedere week 'n kwartje.”

„Dat zal je wel laten,” bromde Tom, „dan zou 't heele plezier er af wezen.”

Sedert waren Tom en Nelly nog meer bevriend met elkaar dan vóór dien tijd. En toen, in den zomer, Tom zei, dat hij voorloopig niet meer in het dorp kwam, daar er toch niets meer voor hem te verdienen viel, was Nelly werkelijk bedroefd. De babbeltjes met ouden Tom aan het keukenvenster waren voor haar de prettigste afleiding geweest. Wat had ze ook anders in haar leven?

Alleen 's Zondags mocht ze haar tante in het versleten, krakende ziekenwagentje naar de kerk rijden. Anders mocht ze nergens heen, vriendinnen mocht ze niet hebben. Dat kostte allemaal maar geld, zei tante en ze waren arm en moesten zuinig wezen.

Oude Tom was niet al te best gemutst, toen hij terugliep naar het stadje, waar zijn vrouw een snoepwinkelje hield. De zomer was niet best geweest en z'n geheime spaarpotje was maar heel weinig aangegroeid. En dat mooie plannetje van hem voor de gouden bruiloft, daar zou nou wel niets van kunnen komen.

Het was toch zoo'n mooi plannetje en z'n goeie kind zou 'n oogen hebben opgezet van belang, als hij er mee aangekomen was. Om te beginnen, zou hij die granaten broche voor haar koopen, die bij den goudsmid in de Hoogstraat „voor oud” te koop lag. Die broche paste bij de oorbellen, die hij Mina gegeven had, toen ze trouwden. Hij zou er toen wát graag ook een broche bij hebben gegeven, maar dat kon er toen niet meer af, en zelfs bij de zilveren bruiloft waren er niet genoeg spaarduitjes voor geweest. En nou lag daar toevallig net zoo'n broche voor oud te koop. Tom liep telkens langs den winkel om te kijken, of ze er nog was. Eigenlijk moest hij ze maar vast koopen, als hij er vijf gulden voor missen kon. Maar die broche, dat was nog niet eens de hoofdzaak. Hoofdzaak zou wezen 'n reisje naar Zandvoort. Daar waren ze samen eens 'n langen dag geweest, toen ze 'n jaar of vijf getrouwd waren en, jongen, wat hadden ze 't daar nog lang over gehad!

En nu was Tom's ideaal om daar met Mina heen te gaan, ter eere van hun gouden bruiloft, niet voor één dag, maar voor vijf of zes dagen, misschien wel voor 'n heele week. Ze zouden dan ergens in den kost gaan en Mina zou niets hoeven te doen en zich als 'n dame laten bedienen en ze zouden,

als de rijke lui, aan het strand gaan zitten en kijken naar de pracht van de zee en naar de drukte rondom.

„Maar nou... ja, zou 't er nou wel van kunnen komen?”

Toen werd Tom geroepen naar den tweedehands-meubelwinkel, waarvan hij meermalen werk kreeg. Er waren oude stoelen op te knappen, zes heel oude stoelen.

„Wat denk je dat die waard zijn?” vroeg de winkelier.

Tom bekeek de stoelen.

„Nou, as ze netjes opgeknapt bennen, wel 'n gulden of vier.”

„'n Gulden of vier? Nee man, heel wat meer, hoor!”

„Ze zijn mooi bewerkt,” gaf Tom toe. „Vijf gulden misschien.”

„Vijf gulden? Ik zal jou es wat vertellen. Meneer Rijken heeft voor die stoelen vijfenzeventig gulden per stuk betaald, echt antiek man, en hij wou d'r wat graag nog 'n stuk of zes bij hebben, d'r moeten d'r maar weinig van zijn.”

„Vijfenzeventig per stuk?” Tom's oogen gingen wijd open. Hij wist nóg zulke stoelen! Die stoel, die juffrouw Smeets hem niet wilde laten repareren, omdat ze hem te duur vond, was dat niet net zoo'n stoel? En had ze er zoo niet zes?

„Misschien weet ik nog zes van die stoelen. Ik ga er meteen op af!”

Dien zelfden middag stond Tom weer voor het keukenvenster van juffrouw Smeets.

„Hé Tom, ben je daar toch weer?” zei Nelly, haar handen afdrogend.

„Ja,” zei Tom ademloos. „Wat zou je tante er wel van zeggen, als ze spiksplinternieuwe stoelen kon krijgen in plaats van haar oude? Ik weet iemand, die de oude stoelen wil koopen.”

Nelly keek hem verbaasd aan.

„Kom binnen,” zei ze en ze ging hem voor naar de kamer, waar juffrouw Smeets met haar verlamde beenen in een stoel zat.

„Tante, hier is Tom.”

„Ik heb Tom niet nodig.”

„Tante, hij wil ons nieuwe stoelen geven voor onze oude!”

Juffrouw Smeets keek Tom, die achter haar nichtje stond, verachtelijk aan.

„Wou je me voor den gek houden?”

„Zeker niet, juffrouw,” zei Tom.

„Ik weet iemand, die zukke ouwerwetsche stoelen opkoopt. Hij geeft er tien,” wilde hij zeggen, maar toen hij Nelly aankeek, zei hij: „Hij geeft twintig gulden per stuk. Daar kan u een prachtige nieuwe stoel voor koopen en u houdt nog geld over.”

„Twintig gulden?”

De oude juffrouw keek hem onderzoekend aan. Toen zei ze:

„Die stoelen zijn van Nelly. Zij kan er mee doen, wat ze wil.”

„O, tante!” Nelly

ly viel haar om den hals. „Dan weet ik wel, wat ik doen zal.”

En 'n kwartier later laadde Tom de oude stoelen op en had hij met Nelly afgesproken, dat ze den volgenden dag bij hem zou komen om met hem nieuwe stoelen uit te zoeken en het overgeschoten geld in ontvangst te nemen.

Tamelijk vroeg al stond ze den volgenden dag in het kleine snoepwinkeltje. En bij het goedgezichte van de oude Mina werd ze een en al vertrouwelijkheid.

„Tom heeft u zeker al verteld van onze stoelen? Twintig gulden per stuk krijgen we, denk eens aan! En ik mag al 't geld houden. Het is allemaal voor mij, heeft tante gezegd. En weet u wat ik nou doe? Nou ga ik voor tante zoo'n ziekenwagentje koopen, zoo'n fijn ding, dat ze zelf kan sturen, dan kan ze uitgaan wanneer ze wil. — Stakkerd, ze is heelemaal verlamd.”

Oude Mina keek van het meisje naar haar man, die er wat verlegen bij stond. Tom had haar heelemaal niets verteld van die stoelen. Wat stak daar achter?

Mina was een resolute vrouw.

„Ik moet even 'n woordje met m'n man hebben,” zei ze. En ze keek de straat op.

„O — zal ik dan vast naar buiten gaan?” zei Nelly aarzeland.

„Asjeblieft.”

En toen het verbaasde meisje de deur uit was, keek Mina haar man strak aan.

„Wat is er met die stoelen?”

Tom vertelde van z'n buitenkansje.

„Vijfenzeventig gulden krijg je voor die stoelen en je geeft er dat meisje twintig voor?”

„Handel is handel.”

„Dat is geen handel meer, dat is woeker,” zei Mina. „En dan zoo'n meisje, dat er 'n wagentje van wil koopen voor d'r tante, die niet loopen kan.”

Tom werd rood en toen vertelde hij van het geheime plan voor de gouden bruiloft.

Mina glimlachte.

„Maar ik heb toch veel liever niets van je, dan

dat je het op die manier zou moeten krijgen.”

Het ziekenwagentje werd gekocht en er werden teekeningen gevraagd van stoelen om uit te zoeken.

„Dan kun je op je gemak je keus doen,” zei Tom. „Je hoeft heelemaal niet zoo iets eenvoudigs te nemen. Die oude stoelen zijn echt antiek en ze zijn nog veel meer waard dan ik eerst zei. Ik krijg er vijfenzeventig gulden voor — je moet dan maar uitrekenen, wat ik er op verdienen mag.”

„Tom, je moet meegaan naar huis!” zei Nelly. „Wat zal tante blij wezen!”

Juffrouw Smeets keek Tom scherp aan, toen Nelly haar het blijde verhaal deed.

„Dat wist je gisteren ook al, dat die stoelen zoo veel waard waren!” zei ze. „Waarom heb je dat niet dadelijk gezegd?”

Tom keek even voor zich heen. Toen stond hij rechtop voor de oude juffrouw. En hij vertelde van zijn plannen voor de gouden bruiloft, van zijn brave Mina, die heelemaal niet gewild had, dat hij een groote winst nam, omdat Nelly haar winst heelemaal besteden wilde voor 'n ziekenwagentje.

Juffrouw Smeets keek van den een naar de ander.

„'n Ziekenstoel? Voor mij? Gouden bruiloft?”

Zij sloeg de handen voor het gezicht. Ze leek ineens heelemaal veranderd.

„Jullie zijn — en ik ben slecht — slecht. Jij bent niet arm, Nelly. Je moeder had geld, toen ze stierf... ik heb gespaard van jouw geld om zelf wat te hebben, als jij eens trouwen zou. Vergeef me, kind. Het is allemaal van jou — doe er mee wat je wil.”

Er kwam een ziekenwagentje en er kwamen nieuwe meubeltjes in 't huisje van juffrouw Smeets. En toen Tom en Mina in Zandvoort hun gouden bruiloft vierden, waar ze, als rijke lui, aan 't strand zaten, toen droeg Mina de granaten broche, die precies paste bij de oorbellen van haar trouwdag.

L. v. ARCEN

Hoewel, naar we hopen, de sneeuwperiode van dezen winter welhaast voorbij is, vonden we de sneeuwkieken op deze en de vorige pagina te mooi om ze onzen lezers te onthouden

De Verlaten Steengroeve

DOOR CHARLES GARVICE

Naar het Engelsch door JOSEPH MARTO

*

De Zwitsersche buffetjuffrouw, die nu d'r werk op haar gemak afkon, maar die zich in het drukke seizoen zoo wist te reppen, zag haar steelsgewijs zóó vol bewondering aan, dat Eva er verlegen door geworden : ou zijn, wanneer zij zich van die bewondering bewust geweest was.

De stoomboot stopte aan de pier en de passagiers gingen aan land. Lusteloos liet Eva naar blik over hen glijden. Eensklaps kleurde een gloeiend rood haar bleke wangen en sloot haar hand zich krampachtig om de parasol, die zij als een beschuttend dak tegen de felle zonnestralen, boven haar hoofd hield.

Droomde zij, en zoo niet, wie was hij dan, die forsch gebouwde man, die zooveel aan land gestapt was ? Hij kwam naar haar toe, den blik op haar gericht, terwijl hij nu en dan van kleur verwisselde. Toen hij bij haar was gekomen, nam hij z'n hoed af en had, vóór zij het wist, haar hand in de zijne genomen.

„Eva !” klonk het van z'n lippen.

„Zij wilde opstaan, maar kon niet. Hij bleef haar hand vasthouden, alsof hij van een hem toekomend recht gebruik maakte.

Zij deed haar best om zich een houding te geven. Slechts even had ze hem aangezien en staarde nu onafgebroken naar het meer, dat zich voor haar uitstreckte. De gedachte was nooit bij haar opgekomen, dat zij hem ooit weer zou zien en zeker niet, dat hij haar hier zou komen opzoeken. Wel was er geen dag voorbij gegaan of zij had aan hem gedacht, maar dat er een dag zou komen, dat hij naast haar zou zitten, dat scheen haar een onmogelijkheid toe.

Hij begreep, dat hij wat zeggen moest en vroeg : „Waar is je vader ?”

„In Lausanne.”

Beiden zwegen weer. Zij dacht er nu aan, dat hij een lange reis achter den rug moest hebben en moe moest zijn en honger had, misschien.

„Kom je uit Engeland ?” vroeg zij, met haar blik, strak voor zich uit, op het meer gevestigd.

„Ja, ik kom nu uit Genève ; ik wilde niet op den trein naar Lausanne wachten, omdat ik dan twee uren later hier zou komen.”

Eén oogenblik dacht zij er aan, hem te vragen, waarom hij zooveel haast had, maar zij hield deze vraag voor zich. Ze keek hem even aan en vroeg :

„Wil je naar 't hôtél gaan ; het is hier dicht bij. Maar misschien wil je liever naar het „Kasteel”, het is daar ruimer dan bij ons.”

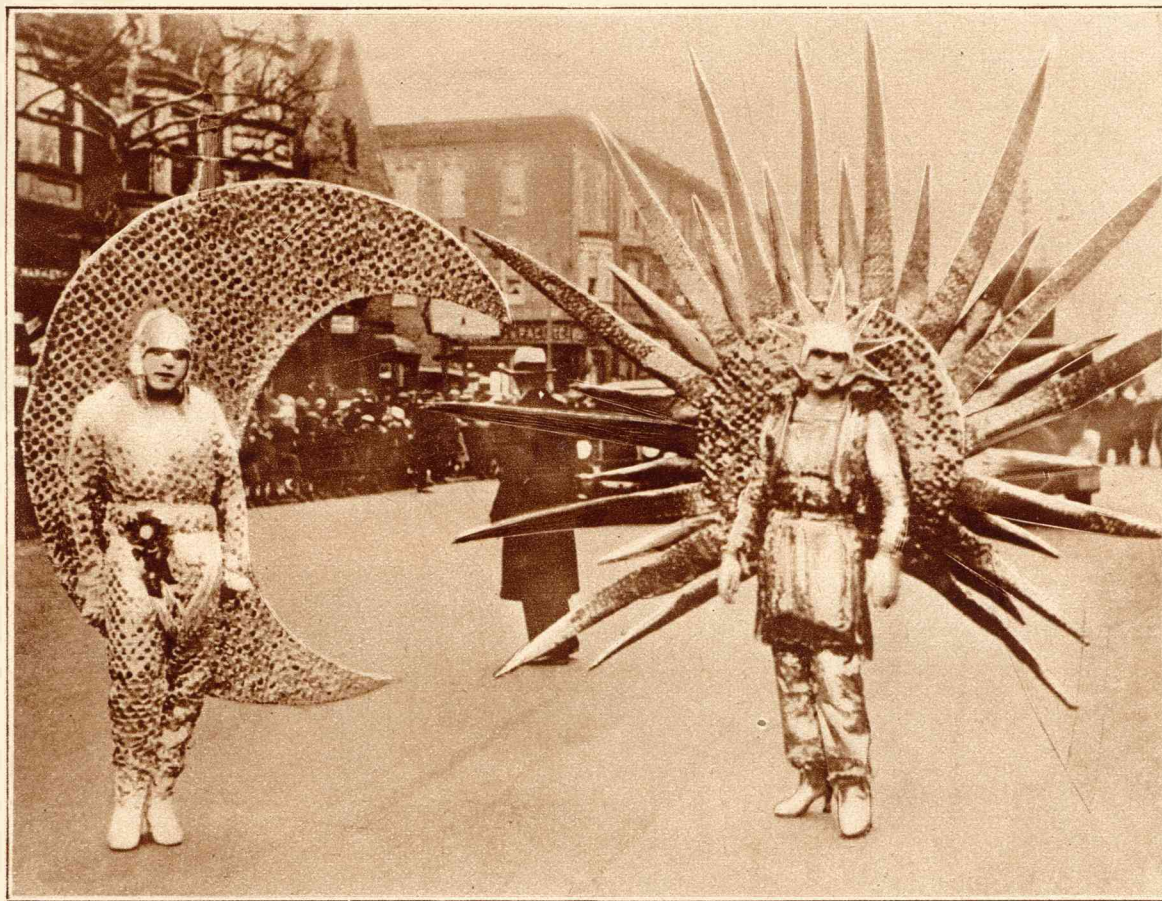
„Als je het goed vindt, zal ik naar het hôtél gaan, waar je vader en jij hun intrek hebben genomen.”

Zij gingen, naast elkander wandelend, op weg, naar een klein hôtél, dat, met z'n balcon en puntgevel, als een nestje tusschen het groen verscholen lag, omgeven door geboomte en wijngaarden.

Eva had een boek bij zich ; hij nam het uit

haar hand en droeg het voor haar. Halverwege gekomen, stond ze even stil om adem te scheppen. Zij was nog zwak en z'n onverwachte komst was niet zonder uitwerking op haar zenuwen gebleven. Hij nam haar bij de hand en stak haar arm door den zijnen, alsof dit de natuurlijkste zaak ter wereld was. In z'n heele manier van doen en in z'n optreden, was iets beslissends, iets resoluuts, dat haar angst inboezemde.

Zij ging hem voor naar een kleine, aardige zitkamer met een balcon, dat op het meer uitzag.

DE GOUDEN ZON EN DE ZILVEREN MAAN
zijn vanuit den hooge neergedaald om mee te schrijden in een carnavals-optocht te Philadelphia.

„Zal ik het een of ander voor je bestellen ?” vroeg ze, zoo natuurlijk en ongedwongen als ze maar kon ; „vader komt direct thuis.”

„Neen, dank je,” zei Heriot ; „ik zal wachten totdat hij er is.”

Eva antwoordde niet. Zij deed haar hoed af en bleef met neergeslagen oogen staan, alsof ze niet wist wat te zeggen zou.

Dit laatste was met Heriot niet het geval ; zonder nadere inleiding zei hij bedaard :

„Je hebt me nog niet gevraagd, waarom ik hier gekomen ben.”

Eva werd beurtelings bleek en rood ; de hand, die haar hoed nog altijd vasthield, beefde, toen zij vroeg :

„Waarom ben je hier gekomen ?”

Uit den blik, dien hij op haar wierp, straalde niets dan liefde, maar hij bewaarde z'n zelfbeheersching.

„Ik ben gekomen, omdat ik je iets te zeggen had ; wil je gaan zitten ?”

Zij maakte een ontkennend gebaar, maar gehoorzaamde toch aan z'n uitnoodiging. Heriot ging naast haar zitten, de armen over elkaar gekruist, z'n oogen op haar gevestigd.

„Ik zou wel eerder gekomen zijn,” zoo begon hij, „maar ik wist twee dagen geleden nog niet, dat ik het recht had om bij je te komen. Toen ik dit wist, ben ik onmiddellijk op reis gegaan

Ik ben hier om je te zeggen, dat ik je liefheb en je te vragen of je m'n vrouw wilt worden ?”

Een gloeiend rood verspreidde zich over Eva's wangen en voorhoofd ; eenige oogenblikken later werd ze weer bleek. Zij wilde opstaan, maar viel weer in haar stoel terug. Ze keek hem strak aan en zeide :

„Je hebt het recht niet...”

Maar hij liet haar niet uitspreken.

„Pardon,” zei hij op vasten, maar vriendelijken toon ; „ik heb het recht om je te zeggen dat ik je lief heb ; ik heb het recht om je te vragen of je m'n vrouw wilt worden ; ik heb dat recht, ofschoon ik weet, dat ik je niet waardig ben.”

„Heb je dan vergeten... ?” vroeg ze, stamelend.

„Ik heb niets vergeten,” antwoordde hij, op den zelfden toon.

„Heb je dan vergeten, dat ik nog slechts enkele maanden geleden, op het punt stond om de vrouw te worden van...”

Hier weigerde haar stem haar een oogenblik verderen dienst, maar zij trachtte zich met geweld te beheerschen en vervolgde :

„Dat zijn daden mij met smart en schande overdekt hebben en dat mijn naam een aanfluiting voor iedereen geworden is.”

„Ik heb niets vergeten,” herhaalde hij ; „ik heb meer gedaan, ik heb het geheim ontdekt van je verloving met...”

Hier zweeg hij ; hij wilde op dit oogenblik Stannard's naam niet uitspreken.

Zij zag hem verschrikt aan ; haar handen bewogen zich krampachtig.

„Ja,” vervolgde hij ; „als er iets was, waar-

door ik je nog meer kon beminnen, waardoor mijn achting voor je nog grooter kon worden, dan zou de ontdekking die ik gedaan heb, dat iets kunnen zijn. Maar Eva, je hadt ongelijk, of liever, je verkeerde in dwaling. Geen vrouw heeft het recht om zulk een offer te brengen, zelfs niet voor een vader.”

Hij stond op, boog zich over haar heen, en nam haar beide handen in de zijnen.

„Eva,” riep hij uit ; „luister, ofschoon ik je handelwijze niet goed kan keuren, zoo ben ik toch trotsch op je. Welke vrouw zou datgene gedaan hebben, wat jij uit liefde voor je vader deed ?”

Nauwelijks had hij dit gezegd, of de tranen schoten haar in de oogen. Zij trachtte haar handen uit de zijne los te maken, maar hij hield ze stevig vast.

„En nu,” zei Heriot, „niets meer over dat onderwerp ! We zullen er nooit meer over spreken. Vanaf dit oogenblik is het verledene begraven. En heb je me nu niets te zeggen, Eva ? Zul je me nu wegsturen en me voor m'n heele leven lang ongelukkig maken ? En niet alleen mij, maar ook mijn goeden, ouden vader, die ons beiden zoo liefheeft en die het uur zegenen zal, dat hij je als z'n dochter mag omhelzen ? Als je me liefhebt, Eva, stuur me dan niet weg.”

„Jawel, het is voor je bestwil,” zei het jonge meisje, met gebroken stem.

„Dan blijf ik hier,” sprak Heriot; „want voor m'n bestwil is het gewenscht, dat ik bij je blijf, totdat de dood ons scheidt.”

Weer deed zij een poging om haar handen uit de zijne los te maken, maar hij legde haar handen om z'n hals, trok haar naar zich toe en kuste haar op het voorhoofd. Ze liet haar hoofd op z'n schouder rusten en snikte het uit; hij sprak haar liefdevol toe en zij stamelde afgebroken woorden, waaruit bleek, hoe lief zij hem had en hoe gelukkig zij zich in zijn liefde gevoelde.

Zoo trof Francis Winsdale hen aan, toen hij met z'n vluggen, veerkrachtigen tred de kamer binnenkwam. Stom van verbazing bleef hij op den drempel staan en wilde zich reeds omkeeren, ten einde zachtjes en onopgemerkt even snel weer te verdwijnen, als hij gekomen was. Maar Eva had hem gezien, sprong met een luide kreet op, en liep hem vlug als de wind voorbij, de kamer uit.

Francis Winsdale staarde den minnaar zijner dochter aan, alsof hij niet wist, of hij waakte of droomde.

„Lieve hemel!” riep hij uit.

„Ik vrees, dat ik u door mijn onverwachte komst misschien onaangenaam verrast heb,” zei Heriot, wiens gelaat van vreugde en geluk straalde.

„Verrast is veel te zwak uitgedrukt,” antwoordde Winsdale, terwijl hij Heriot van het hoofd tot de voeten bekeek, en daarna in de kamer rondzag, alsof hij nog niet aan diens tegenwoordigheid in het vertrek kon gelooven.

„Ik weet nergens van; ik was nergens op voorbereid. Wat moet dat alles toch beteekenen?”

„Het beteekent, dat ik eenige oogenblikken geleden aan Eva gevraagd heb, of ze mijn vrouw wil worden en dat ze: ja gezegd heeft, onder voorwaarde van uw toestemming te verkrijgen.”

Francis Winsdale ging in een leunstoel zitten en riep verheugd uit: „m'n beste jongen...”

„Ik ben nog voor iets anders hier gekomen,” zei Heriot. „M'n vader heeft me opgedragen, u deze stukken te geven.”

Met deze woorden legde hij het scheikundig rapport en de hypotheek-acte op tafel. Winsdale wierp een schuwen blik op de stukken en verbleekte.

„Het scheikundig rapport,” vervolgde Heriot, „is vervalscht, en als u even nadenkt, zult u begrijpen, waarom.”

Nu werd Winsdale rood van toorn.

„Heer in den hemel,” riep hij uit, „hoe is het mogelijk, dat iemand zoo'n doortrapte schurk kan zijn! De geheele zaak is me nu duidelijk.”

Heriot nam de twee stukken en legde ze boven op de kachel.

EEN IJS-OPENLUCHTTHEATER

kennen wij in ons land nog niet, maar in de omgeving van New-York is dezer dagen een dergelijke instelling geopend. Uit de openingsvoorstelling beelden wij hier een scène af.

„Hebt u ook een lucifer?” vroeg hij, bedaard. „Dank u.”

Een oogenblik later kronkelden de vlammen zich door de twee stukken papier. Beide mannen zaten geduldig te wachten, totdat ze tot asch verteerd waren.

Francis Winsdale was de eerste die sprak.

„Hoe kan ik je dankbaar genoeg zijn?” vroeg hij, ontroerd.

Door Eva over te halen, zoo spoedig mogelijk met mij te trouwen,” antwoordde Heriot, op den toon van een zakenman.

„Beste kerel,” zei Winsdale, die nu openhartiger was dan ooit, „je kunt op me rekenen, hoor! Ik leef alleen voor het geluk van Eva en ik weet zeker, dat ze, eenmaal je vrouw, gelukkig zal wezen.”

Hij was verstandig genoeg om zich nu te herinneren, dat hij in 't café z'n zilveren sigarettenkoker had laten liggen en om zich bij lord Fayne

te excuseeren, dat hij hem eenige oogenblikken alleen moest laten, om den koker te halen. Het kostbare voorwerp, een verjaringsgeschenk van Eva, mocht eens door een verkeerd persoon mee genomen worden.

Toen Eva, een minuut of tien nadat haar vader de deur uitgegaan was, weer beneden kwam, vond zij Heriot alleen in de kamer. Winsdale bleef weg; ze zaten dus met hun beiden alleen aan de lunch.

Na de lunch stak Heriot een sigaret op en kwam Eva naast hem zitten. Hij haalde een ring uit z'n zak en zei vroolijk:

„Steek je vinger eens uit, Eva!”

Eva deed wat haar gevraagd werd en hij stak den verlovingsring aan haar vinger.

„Heb je dien meegebracht?” vroeg ze, een weinig er over verwonderd, dat hij „overal” aan gedacht had.

„Ja, het is wel wat te zakelijk, misschien. Maar zie je, ik was zoo dwaas, je al eenmaal te laten schieten, zoodat ik nu de noodige voorzorgsmaatregelen genomen had, om zulks te voorkomen. Ik zou me niet hebben laten afschrikken als je: nee gezegd had. Niet, lieveling, omdat ik er zeker van was dat je me liefhadt, maar omdat ik er van overtuigd was, dat mijn liefde, vroeg of laat, zou zegevieren. Is die ring naar je zin?”

„Ja,” luidde het antwoord en meteen haalde ze iets uit haar handtasje en liet het hem zien.

„Ik zal je dezen in ruil geven.”

Het was de kleine turkooizen ring. Een kreet van blijde verrassing klonk uit Heriot's mond.

„Hij heeft hem bepaald gestolen!”

„Ja,” zei ze ernstig; maar nu krijg je hem uit mijn hand terug, tegelijk met het leven, dat je op dien morgen gered hebt.”

EINDE.

EEN TOONEELSPELER IS EEN MANUSJE VAN ALLES,

hij moet van alle markten thuis zijn. Op nevenstaande foto, genomen tijdens de openingsvoorstelling van het Ijs-Openlucht-theater bij New-York, ziet men de acteurs zelfs danspassen uitvoeren op de schaats.

CHINEESCHE BEGRAFFENIS

gaat het altijd nog eenigszins anders toe dan bij ons. Niet alleen wegens de zoo verschillende kleederdracht, maar ook door de eigenaardige ceremoniën, waarmede een dergelijke plechtigheid gepaard gaat. Zoo vindt een begrafenis van welgestelde lieden onder groote pronk en staatsie plaats. Achter de door koelies getrokken lijkwagen volgen talrijke betaalde „rouwdragers,” die allerlei gebruiksvoorwerpen vanden overledene meevoeren. Hoe rijker de gestorvene was, hoe meer „rouwdragers” er volgen. Daar vermogende chineezen vandaag aan den dag nog meermalen gehuwd zijn, zoo wordt in den lijkstoet van een rijk, veelwijvig man, ook wel een pop meegedragen, die de lievelingsvrouw van den ontslapene moet voorstellen, welke dan bij het graf verbrand wordt. Op onze foto hier-naast ziet men, hoe de lijkbaar door 'n veertigtal koelies gedragen wordt.

Nog een lijkstoet, van achteren gezien.

Hiernaast: De beroeps-„treurder” met een nabootsing van de lievelingsvrouw des ontslapenen welke pop bij 't graf verbrand wordt.

Hieronder: De betaalde „rouwdragers” in den treurstoet met de persoonlijke gebruiksvoorwerpen van den overledene.

Op 't eerste gezicht zou men denken, met een carnaval te doen te hebben, doch ook deze wonderlijke rollende beelden behooren bij een begrafenis. Het zijn afbeeldingen van goden, die, voor het huis van den gestorvene geplaatst, den voorbijgangers aankondigen, dat er in dat huis een doode is, die weldra zal begraven worden, waarbij de lachende god dan voorafgaat.

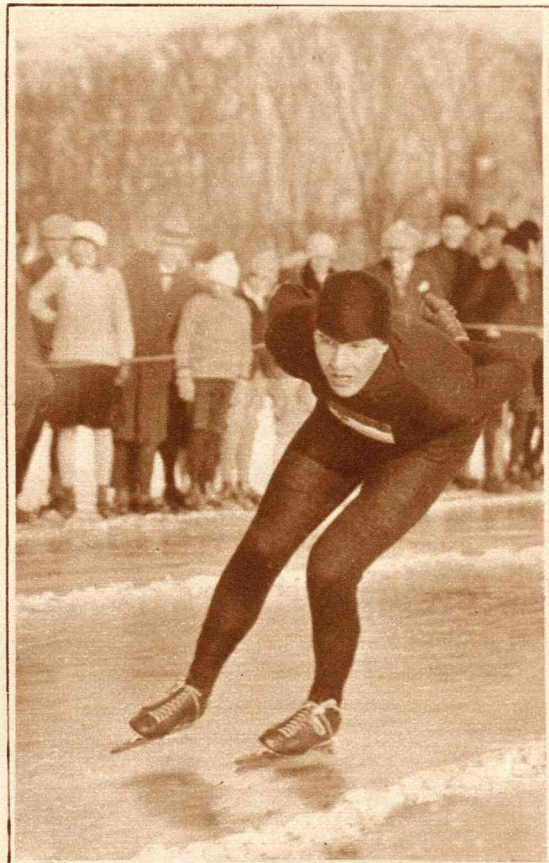
De kampioenschappen voor amateurs te Groningen. Max Tetzner, oud-amateur-kampioen van Nederland, wenscht v. d. Scheer (rechts) en Heiden (links) geluk met hun schitterende prestaties.

pioen van Nederland geweest.

De omstandigheden, waaronder ditmaal te Groningen werd gereden, waren bijzonder gunstig. We zijn bij wedstrijden op het ijs al zoo'n beetje vertrouwd geraakt met veel nattigheid. Meestal wordt dan op 'n melange van ijs en water gereden.

Ditmaal echter schitterend hard ijs en bijkans ideaal weer. Voeg hierbij het feit, dat de fine fleur uit de

Nederlandsche schaatsenrijderswereld acte de présence gaf, dan behoeft het niet te verwonderen, dat de belangstelling niets te wenschen liet en de gemaakte

W. Scheer, de Nederlandsche amateur kampioen tijdens zijn race met Heiden op de 10 K.M. in een der bochten.

SPORT VAN ZONDAG

Onze schaatsamateurs in Groningen.

Toen we verleden week een stukje schreven over de triomfen van ons schaatsenrijdersviertal in Davos en Weenen, hadden we niet gedacht, dat we deze heeren zoo kort daarop in ons eigen landje in actie zouden kunnen zien.

Zeker, het was toen reeds bekend, dat de K.N.S.B. de kampioenschappen voor amateurs zou laten verrijden, doch we weten, wat het beteekent, als men reeds zoover is gevorderd. Woensdag bleken ijs en weder niet meer te dienen en Donderdag ook niet.

Den Haag, dat zich aanvankelijk deze ontmoetingen zag toegewezen, kreeg dit buitenkansje in verband met die sterk gewijzigde weersomstandigheden niet.

Dat de actieve K.N.S.B. inderhaast de bakens naar het hooge Noorden heeft verzet, is een niet genoeg te prijzen maatregel gebleken. Acht jaar was het geleden, dat deze wedstrijden voor het laatst konden gehouden worden. Sindsdien is de bekende all round sportsman Max Tetzner kam-

Schoonrijden voor paren te Oud Karspel. De 1e prijs winnenden mejuffrouw Kooy (Bergen) en de heer J. Cuperus (Alkmaar).

tijden der rijders geheel in overeenstemming waren met de genoemde omstandigheden, hetgeen wil zeggen schitterend!

* * *

De roep, welke uitgaat van 't viertal v. d. Scheer, Heiden, Hoofdman en Kos, is Zondag j.l. volkomen bevestigd. Onbetwist hebben zij zich de meerderen getoond. Bekende rijders als b.v. Jongert, Elema, Blaise e.a. kregen geen schijn van kans, zoodat nog eens met voldoening kon worden geconstateerd, dat het uitzenden dezer mannen naar Noorwegen en Zwitserland vele vruchten heeft afgeworpen. De tijden, die onze mannen te Groningen maakten, verschillen nog maar weinig meer van een Thunberg, Matthissen of Ballangrud.

In Davos, waar prachtige tijden werden gemaakt en diverse wereldrecords er aan gingen, reed Thunberg de 500 Meter in 42.8 sec. In Groningen haalde Hoofdman het in denzelfden tijd. Nu we toch aan 't vergelijken zijn, volgen er hier nog eenige:

Thunberg werd in Davos eveneens eerste op de 1500 M. Tijd 2 min. 19 sec. Heiden deed er in Groningen 2.33²/₅ over. Davos 5000 M.: Ballangrud 8 min. ²/₅ sec. Groningen: Van der Scheer 9 min. ⁴/₅ sec. Davos 10.000 M.: Ballangrud 17 min. 43³/₅ sec. Groningen: Simon Heiden 18 min. 30⁴/₅ sec.

De verschillen op de langere afstanden schijnen wat groot, doch men dient er rekening mede te houden, dat op een afstand van 10 K.M. een verschil van nog geen minuut niet zoo heel veel is.

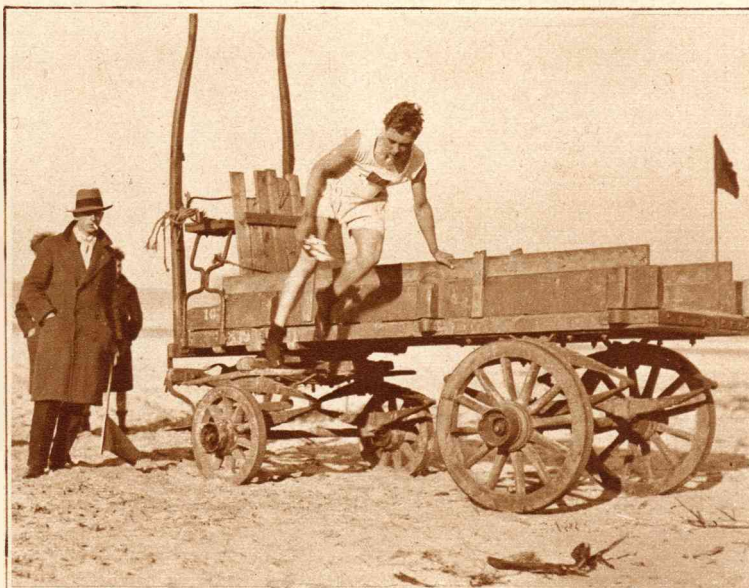
Het staat natuurlijk te bezien, of onze rijders een hoogte zullen bereiken als de Noren en Finnen, die veel meer kunnen trainen dan wij.

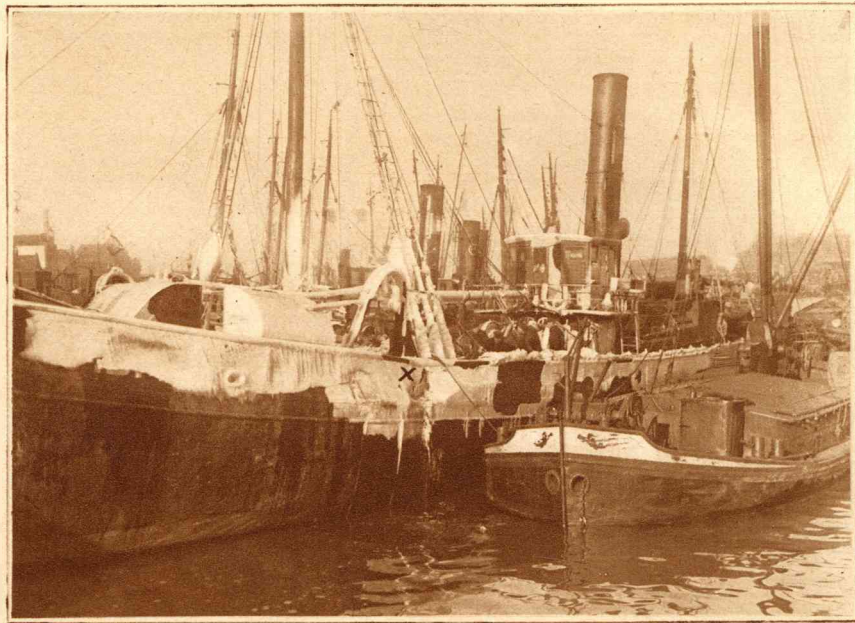
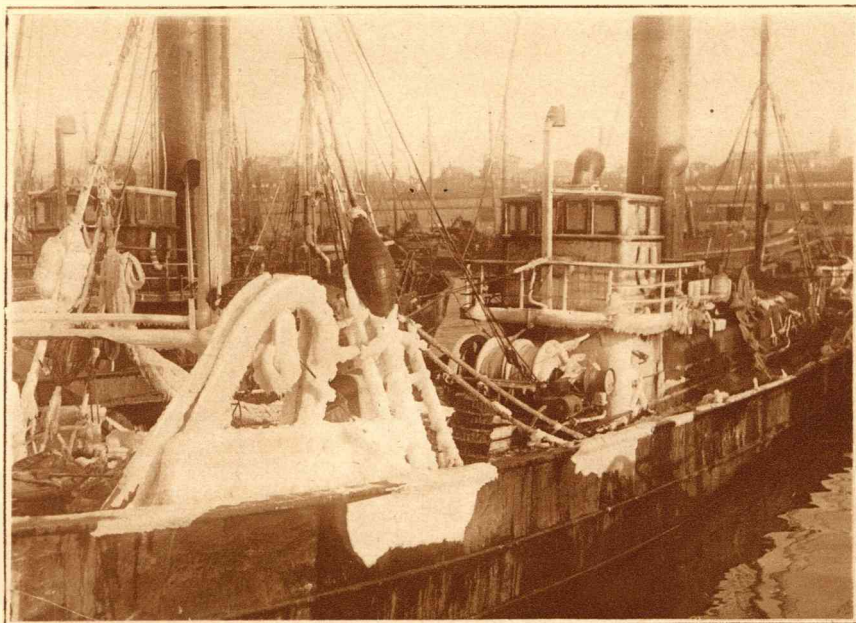
Dat Nederland momenteel schaatsenvertegenwoordigers heeft, die den naam van ons land in elke ontmoeting met eere zullen doen klinken, hieraan behoeft niet langer getwijfeld te worden.

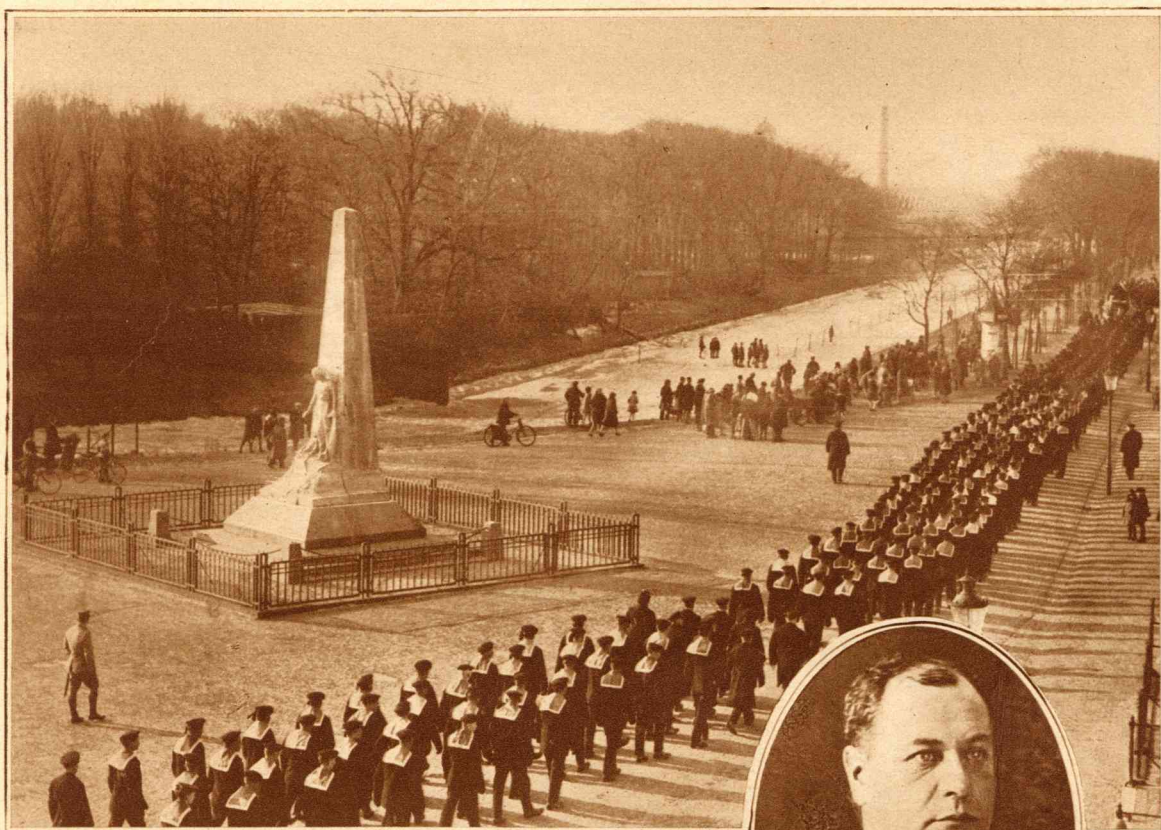
Nog een kiekje uit Oud Karspel. Mevr. C. Luiding-Mes en de heer J. Mes, behaalden den 2en prijs.

Veldloop van Gr. Willem te Den Haag. M. v. d. Heuvel van de A.V.A.C. werd eerste in de A klasse. Op onze kiek neemt hij de laatste hindernis.

BOTSENDE IJS-SCHEPEN — Te IJmuiden kon men dezer dagen zien terugkeeren twee trawlers, de Plutos en de Sumatra, op verschillende plaatsen met ijs bedekt. Bovendien waren zij met elkaar in onzachte aanraking geweest op de Noordzee waarbij vooral de Plutos (X) nogal averij opliep.

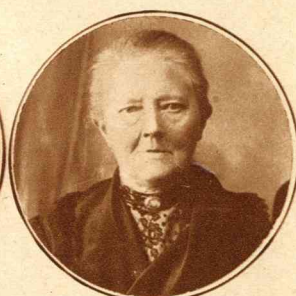
OVERSTEL, HOLLAR
intendant bij de zee-
macht te Den Helder,
is Vrijdag l.l. plotseling
overleden. De ontsla-
pene, die den leeftijd
van 48 jaar bereikte, was
officier in de Oranje-
Nassauorde.

Hierboven:
Een overzicht van den
begrafenisstoet.

Hiernaast rechts:
Op 1 Februari j.l. her-
dacht firma de Wed.
Stadlander en Middel-
hoven houtzagerij en
houthandel te Zaandam,
haar 125-jarig bestaan,
bij welke gelegenheid
het personeel de directie
een tegeltabelau aan-
bood, waarvan wij hier-
naast rechts een af-
beelding geven.

De Heldersche Tooneelver. „T.A.V.E.N.U.“ vierde 30 Jan. haar 25-jarig bestaan, bij welke gelegenheid de vereeniging een nieuwe vlag werd aangeboden. Hierboven ziet ge bestuur, leden en genoemde vlag.

GOUD EN DIAMANT

Het echtpaar Tj. Zuiderbaan-Stellingwerf te Den Helder
denkt heden den dag, dat het vóór 50 jaar in het
huwelijksbootje stapte.

14 Februari a.s. is het 60 jaar geleden, dat Mathijs Naastepad
en Marijtje Keizer, thans wonende te Hawert
gemeente Nibbixwoud, met elkaar
in den echt werden
verbonden.

De aankomst van het stoffelijk overschot van dr. Royaards aan het Centraal Station te Amsterdam. De lijkst wordt uit den wagen gedragen.

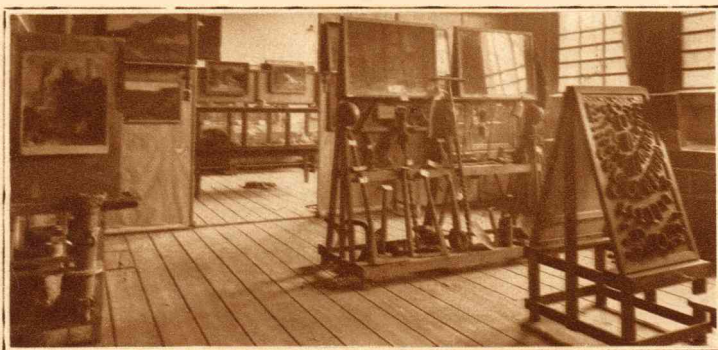
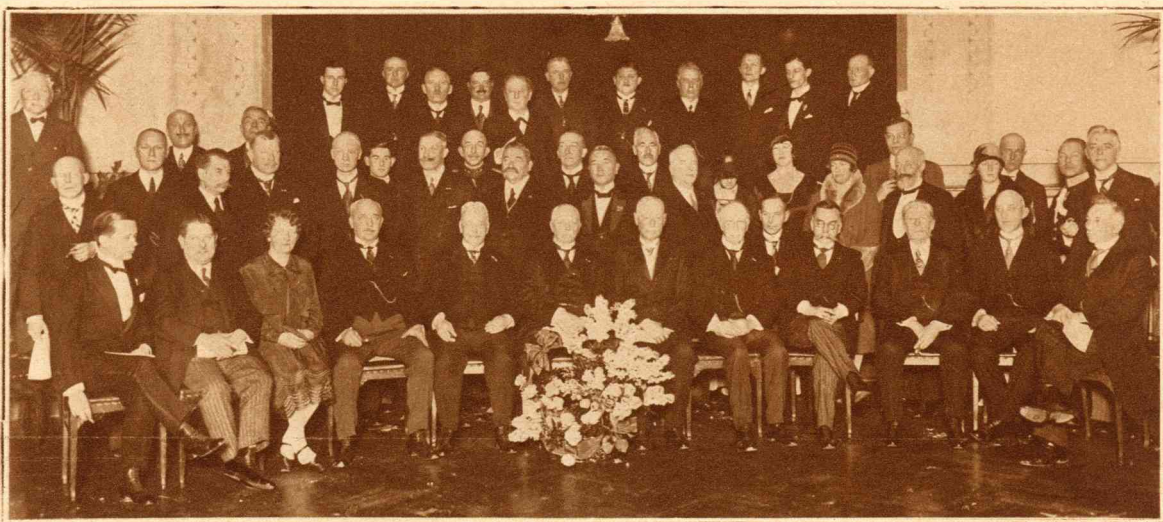

Bij het opstellen van den stoet vóór den Stadsschouwburg worden vele kransen aangedragen en op de volgauto's geladen.

Hiernaast: Een overzicht van den stoet, langs de Stadhouderskade trekkend.

Een Museum van den Arbeid

De hoofdstad is een zeer nuttige en belangwekkende instelling rijker geworden in een „Museum van den arbeid“, ondergebracht in de voormalige Jacob van Maelaanschool aan de Rozengracht, hoek Marnixstraat. Hierdoor heeft een belangrijk en zich steeds uitbreidend onderdeel van het

De Kon. Nationale Ver. tot steun van Miliciens hield ter gelegenheid van haar 25-jarig bestaan een receptie in het American-Hotel te Amsterdam. Het bestuur, v.l.n.r. de heeren J. Graafland, M. W. Verwey, Mevr. v. d. Kroon—v. Raamsdonk, Hoozeboom, Baron van Omphal Mulert, Graaf du Monceau, Delprat, mr. Telders, A. Klontje, L. de Ridder en J. E. van Riet.

*

EEN BEKEND AMSTERDAMMER, DE HEER OTTO HORN, vierde dezer dagen zijn 70sten verjaardag, ter gelegenheid waarvan hij door de Aannemers-sociëteit te Amsterdam gehuldigd werd. De heer Horn is o.a. ook bestuurslid van den N.N.W.B. Hieronder: In 't midden zittend met $\times$ de jubilaris.

Veiligheidsmuseum een eigen huisvesting gevonden. 't geen zeker tot een gerieflijker bezichtiging zal leiden. Na door den wethouder van Onderwijs Zaterdag 1.1. officieel te zijn geopend, is deze interessante en leerrijke verzameling thans voor het publiek ter bezichtiging opengesteld. Ter nadere instructie zij nog vermeld, dat de bedoeling heeft voorgezetten hier te laten zien, hoe onze dagelijkse gebruiksvoorwerpen uit natuurlijke grondstoffen door menschenhanden en menschenvernuft worden gebracht. Hierboven een interieurfoto van het nieuwe museum, met de afdeling: „Het ijzer als grondstof voor de industrie“. Hiernaast 'n overzicht van „'t licht in den loop der eeuwen“.

Dita Parlo in het korenveld. Ze vertolkt op uitstekende wijze de rol van Marika, het ongelukkig verliefde boerenmeisje.

„Hongaarsche Rhapsodie”

Aldus is de film genaamd, welke vanaf heden vertoond wordt in het Rembrandt-Theater te Amsterdam. Een Ufa-film van bijzondere kwaliteiten, welke uitmunt door fraaie, romantische landschaps-scènes en waarin het folkloristisch element in den vorm van oogstfeesten met daarbij behorende kerkelijke zegening en boerendansen in de kleurige Hongaarsche kleederdracht een zeer aantrekkelijk gedeelte uitmaakt. Het zou natuurlijk geen Hongaarsche film zijn, wanneer de flatterende huzaren-uniform er geen gewichtige rol in speelde. De hoofdrollen worden vervuld door Dita Parlo, Lil Dagover en Willy Fritsch, hetgeen dus een uitstekend spel waarborgt. Toch meenen we, dat een tikje minder erotiek aan het geheel zeker ten goede zou zijn gekomen. Het spreekt vanzelf, dat als begeleiding een dankbaar gebruik is gemaakt van de muziek van Liszt; de vertolking van diens tweede Hongaarsche Rhapsodie verdient alleszins een woord van waardeering.

Foto hierboven: Luitenant Graaf Turoczy (Willy Fritsch) toont aan zijn uitverkorene ook wel iets anders te kunnen, dan het dragen van de huzaren-uniform

Hiernaast: Een aardig détail uit een vertrouwelijk gesprek.

DE STAD AMSTERDAM

HOOFDREDACTEUR ARTHUR TERVOOREN

Red. en Adm.: Keizersgracht 234. Tel. 43304. Abonnementsprijs: p. week 12¹/₂ cent; per kwartaal f1.62⁵/₈; per post f1.75; Voor Nederlandsch-Indië f7.00 per jaar bij vooruitbetaling. Voor het overige buitenland: porto extra. Losse nummers 15 cent. Voor advertenties wende men zich tot de Administratie van dit blad. Al onze abonné's zijn gratis verzekerd tegen ongelukken. (Uitkeeringen f30.— tot f2000.—)

OPLAGE BOVEN 100.000 EX.

Aangesloten bij het Bureau voor Oplagecontrole, Amsterdam.